

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 18/2013 -34 pàgines

Sessió ordinària del dia 19 de desembre del 2013

El dia 19 de desembre del 2013, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicycle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 70/2013, que és el següent:

1- Examen i votació de l'esmena a la totalitat, formulada pel M. I. Sr. David Rios Rius, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, al Projecte de llei de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.

2- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

3- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig, i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra

M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Xavier Montané Atero
M. I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sra. Patrícia Riberaigua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Gilbert Saboya Sunyé, Ministre d'Afers Exteriors; Xavier Esport Zamora, Ministre de Justícia i Interior; Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient,

Albert Esteve García, Ministre de Cultura i Antoni Ribera y Sasplugas, Ministre de Presidència.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Rosa Gili Casals, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.05h)

Passem doncs al primer punt de l'ordre del dia.

1- Examen i votació de l'esmena a la totalitat, formulada pel M. I. Sr. David Rios Rius, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, al Projecte de llei de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 36/2013 del 16 de juliol i el Grup Parlamentari Socialdemòcrata hi ha formulat una esmena a la totalitat, que ha estat publicada en el Butlletí 66/2013 del 4 de desembre.

Per defensar l'esmena formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, intervé la Sra. Mariona González Reolit.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

El propassat dia 14 de desembre, aquells que creïem que les polítiques socials, que la regulació de les prestacions de la seguretat social, s'han de fer des del consens de les forces polítiques, vàrem celebrar el 8è aniversari de la signatura del pacte d'Estat entre totes les forces parlamentàries que configuràvem durant aquella legislatura el nostre arc parlamentari per a l'elaboració conjunta d'una nova Llei de la seguretat social.

Abans de la signatura d'aquest pacte d'Estat van caldre sis mesos de negociacions entre els tres grups parlamentaris per acordar els grans eixos en què s'hauria de basar la futura llei i les modalitats de treball parlamentari.

Després de la signatura del pacte d'Estat, i de gairebé tres anys d'intens treball de la comissió *ad hoc* creada a l'efecte, el dia 3 d'octubre del 2008, el Consell General, per unanimitat, va aprovar la Llei de la Seguretat Social.

Ara, cinc anys després de la seva aprovació, el Govern ens proposa modificar-la radicalment. Aquesta és una modificació que els socialdemòcrates

no podem acceptar i, en cap cas li donarem suport ja que va completament en contra de l'esperit i la lletra del pacte d'Estat a què fa un moment em referia.

Va en contra de l'esperit perquè, a diferència del que vam fer l'any 2005, ara el Govern ha decidit tirar pel dret i modificar unilateralment la Llei. Segur que ens diran que, a començaments de l'any passat, el Govern va proposar-nos pactar unes reformes a la Llei. És cert. Però el que també és cert és que la proposta que ens va fer el Govern, va ser una proposta absolutament tancada, amb unes modificacions ja definides per retallar drets i prestacions socials i no una veritable proposta de pacte i de consens com la que es va fer l'any 2005. Els pactes condicionats no són ni possibles ni honestos.

La diferència entre aquestes dues maneres de fer diametralment oposades també es palesa en la tramitació parlamentària del text legal: mentre a l'any 2008 el Grup Parlamentari Socialdemòcrata conjuntament amb la resta de grups parlamentaris d'aquesta Cambra va entrar a tràmit una proposició de llei que va ser aprovada per unanimitat, avui estem discutint l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata al Projecte de llei que ha entrat a tràmit el Govern i, que a més, ha rebut més de 200 esmenes parcials fins i tot del grup parlamentari que els hi dóna suport.

I va, també, en contra de la lletra del que en el seu moment es va pactar i va ser aprovat per unanimitat per aquest Consell General, perquè el Projecte de llei retalla, de manera brutal, els nivells de protecció social de què gaudeixen fins ara els assegurats a la CASS. Un projecte de llei, d'inspiració clarament neoliberal, que té com a únic objectiu reduir la protecció social dels assegurats al sistema públic per afavorir que els ciutadans es vegin abocats a haver de contractar assegurances privades tant per cobrir les despeses sanitàries com la pensió de jubilació. Diguem-ho clar, aquest Projecte de llei pretén despullar el sistema públic de protecció social per vestir els diferents sistemes privats.

Els sistemes públics de seguretat social, d'acord amb el que preveu el Codi Europeu de la Seguretat Social i l'article 12 de la Carta Social Europea (revisada), donen cobertura i protecció en quatre grans àrees: salut, jubilació, atur de treball i prestacions familiars. Quan es va fer la nova Llei de seguretat social, el nostre sistema de protecció social únicament contemplava les prestacions de salut i de jubilació.

Doncs bé, l'any 2005 es va pactar que s'inclouria en la nova Llei la branca de prestacions familiars, mentre que la prestació d'atur per desocupació involuntària es va deixar per desenvolupar-la més

endavant. El Projecte de llei que avui analitzem suprimeix del sistema públic de seguretat social la branca de prestacions familiars i no crea cap prestació per l'atur.

En lloc d'avançar, el Govern ens proposa anar enrere, ens proposa suprimir les minses prestacions familiars que havia creat la Llei del 2008. Certament, veient aquest Projecte de llei, no ens queda cap dubte que sou el Govern dels millors, dels millors neoliberals, dels campions de les retallades als drets socials dels ciutadans.

A més de suprimir la branca de prestacions familiars, les retallades que es pretenen instaurar afecten tant a les prestacions de la branca general, com a les prestacions de la branca de jubilació.

El Govern ens proposa reduir moltes de les prestacions, tant econòmiques com de reembossament, de la branca general. Així, entre d'altres retallades es proposa:

- Reduir, per via reglamentària, els percentatges de reembossament dels actes, productes o processos d'atenció sanitària. Actualment, el percentatge de copagament està fixat, amb caràcter general, en el 25% de la tarifa. Amb la modificació proposada es pretén establir-lo en un percentatge que oscil·larà entre el 20% i el 50%. A partir d'ara, per exemple, anar al metge o a la farmàcia pot esdevenir una pràctica de luxe.

- Augmentar, fins a 3 mesos de cotització en els sis darrers mesos o 6 mesos en els 24 darrers, el període de carència per a tenir dret a una prestació econòmica per incapacitat temporal. Actualment, es demanen 15 dies durant els darrers 25 dies. Aquesta mesura, profundament antisocial, deixarà sense cobertura durant bona part del temps que treballin a nombrosos treballadors temporers, a la nostra joventut i un llarg etcètera.

- Reduir l'import de la prestació econòmica per incapacitat temporal tant si es tracta d'una malaltia comuna com un accident de treball. En el cas de malaltia comuna es proposa reduir l'import de la prestació econòmica en un 4 % durant els 18 primers mesos i en un 10 % a partir de 18 mesos i en el cas d'accident laboral la reducció proposada és d'un 10% durant els 18 primers mesos i del 20% a partir de 18 mesos. Només amb aquestes dues darreres mesures que afecten a les baixes per malaltia o accidents el govern calcula que deixarà de pagar als assegurats que estiguin en situació de baixa mèdica uns dos milions i mig d'euros anuals. Amb aquest panorama, que tremoli qui hagi d'agafar la baixa. La medicina del Govern per posar-se malalt serà molt i molt dura.

- Limitar la compatibilitat en la percepció d'una pensió d'invalidesa amb altres pensions per tal de reduir el seu import.

- Incrementar notablement els graus de disminució per a tenir dret a una pensió d'invalidesa en els seus diferents graus i ampliar de manera molt important, especialment als treballadors menors de 22 anys i majors de 50 el període de cotització exigida per poder tenir dret a cobrar una pensió d'invalidesa.

- Reduir brutalment la base de càlcul per a determinar l'import de les pensions d'invalidesa per malaltia comuna. Actualment, es pren com a base el salari mitjà de la persona assegurada dels 12 darrers mesos i es proposa que, es prengui en consideració els punts de jubilació adquirits i els que hauria pogut adquirir fins als 65 anys. El resultat és una disminució dramàtica de l'import de les pensions d'invalidesa. La disminució de l'import de les pensions que ens proposen és tan injusta, "bèstia" i inhumana que el Govern s'ha vist obligat a introduir uns complements no contributius, -únicament, això sí, si les persones invàlides continuen residint a Andorra, sinó ni aquestes-, per garantir un 40% del salari mínim a aquelles persones invàlides que puguin treballar i un 80% del salari mínim, repeteixo, un 80% del salari mínim, a les persones invàlides que no puguin tornar a treballar mai més.

- Reduir l'import de les pensions d'orfenesa i de viduïtat temporal. Actualment, es calcula en base al salari cotitzat i es pretén que es passi a calcular d'acord amb els punts de jubilació adquirits. D'altra banda la llei, actualment, fixa uns import mínims per a aquestes pensions que són un 60% del salari mínim per a les pensions de viduïtat temporal i d'un 30% per a les d'orfenesa. El Projecte de llei elimina aquests mínims i crea uns complements no contributius de les pensions d'orfenesa i viduïtat que garanteixen a les persones que els perceben cobrar els mínims a què m'acabo de referir però, -una altra vegada-,únicament si mantenen la seva residència a Andorra.

Però, senyores i senyors consellers generals, si la supressió de la branca de prestacions familiars i les brutals retallades que es proposen en la branca general ja justificarien plenament l'esmena a la totalitat presentada pel nostre grup parlamentari, el que pretén fer el Govern amb les pensions de jubilació fan que l'esmena a la totalitat sigui, per al nostre grup, un imperatiu ètic.

El Govern no únicament ens proposa incrementar dos punts la cotització de la branca jubilació o incrementar els anys de cotització per tenir dret a cobrar un capital o una pensió de jubilació, -mesures estructurals, que compartim, per garantir la viabilitat

futura del sistema de pensions-, sinó que ens proposa altres mesures que dinamiten el pacte d'Estat assolit l'any 2005.

Unes mesures que si s'aproven, representaran una estafa per a totes aquelles persones que han confiat en el sistema públic de pensions de jubilació. Unes mesures que portaran a situacions de pobresa i marginació els jubilats actuals i futurs.

Quines són aquestes mesures a què els socialdemòcrates ens oposem frontalment?

En primer lloc, l'eliminació del complement no contributiu de les pensions de jubilació que preveu l'article 203 de la Llei. Tot i que és una mesura d'abast limitat i que actualment beneficia a un nombre reduït d'assegurats, és de preveure que en un futur un nombre cada cop més important de persones que hagin cotitzat a la seguretat social entre 20 i 40 anys se'n puguin beneficiar. D'aquesta manera, almenys se'ls podria garantir una pensió mínima que oscil·la entre el 50% del salari mínim per aquelles persones que han cotitzat 20 anys i el 100% del salari mínim per a aquelles persones que han cotitzat un mínim de 40 anys.

En segon lloc, no compartim la modificació de la forma de calcular l'import de la pensió de jubilació que regula l'article 200 de la Llei. El Govern ens proposa incrementar, a partir d'un determinat nivell de punts adquirits, el valor de venda dels punts de jubilació. Això vol dir, en definitiva, que l'import de les pensions de jubilació, a partir d'un cert nivell, es veuran reduïdes. Vol dir que les persones que han cotitzat durant la seva vida a la CASS confiant, -perquè així ho diu la Llei i així se'ls hi a permès-, que en el moment de la jubilació cobrarien una pensió d'un import determinat, cobraran un import més reduït. Vol dir, per tant, que afecta a una expectativa de dret que tenien moltes persones que van confiar en el sistema públic de pensions i que ara veuen com aquella expectativa, aquella pensió per la qual havien cotitzat, veurà reduït el seu import.

En tercer lloc, el Projecte de Llei modifica l'article 201 de la Llei, relatiu al factor de conversió, que estableix que qualsevol modificació d'aquest factor es porta a terme per la Llei de pressupost per a cada exercici econòmic i ha de suposar l'augment de cotització a la branca de jubilació perquè es pugui mantenir o incrementar la taxa de substitució.

Doncs bé, el Govern, deixant clares les seves intencions, proposa suprimir d'aquest article la referència a l'increment de la cotització a la branca de jubilació per mantenir o incrementar la taxa de substitució. En conseqüència, el que es pretén és senzillament poder modificar la taxa de conversió sense incrementar la cotització a la branca de

jubilació. I això què significa? Doncs, significa que la taxa de substitució sigui encara més petita o, dit en altres paraules, que les pensions de jubilació siguin encara més baixes.

I per acabar-ho d'adobar, i això és el més greu, el Govern proposa que es modifiqui radicalment el sistema d'actualització anual de l'import de les pensions. Fins ara les pensions de jubilació es revaloraven cada any d'acord amb l'Índex de Preus al Consum, l'IPC, de manera que els pensionistes no perdien poder adquisitiu. Ara el Govern s'inventa el que anomena "factor de sostenibilitat" per actualitzar l'import de les pensions i el valor de compra i venda dels punts de jubilació. Un factor de sostenibilitat que afecta no únicament a les pensions que actualment perceben els jubilats, sinó també als punts adquirits per les persones que encara no han començat a cobrar la seva pensió de jubilació.

Aquest factor de sostenibilitat es calcula en base a una fórmula matemàtica, a un índex matemàtic, d'impossible comprensió per a la immensa majoria dels mortals.

Jo voldria, senyores i senyors consellers generals, que fessin un exercici de sinceritat i, amb el cor a la mà, diguessin si vostès han entès i, si ho han entès, si creuen que els ciutadans entendran l'índex matemàtic per calcular la revaloració de les pensions que estableix l'article 78 del Projecte de Llei que analitzem. Si vostès ho han entès: felicitats !

Jo la veritat no ho vaig entendre. El que sí vaig entendre, però, i el que cal que tots els ciutadans sàpiguen, és el que explica la memòria econòmica del Projecte de Llei: que si el seu factor de sostenibilitat hagués estat vigent l'any 2011, les pensions que cobren els nostres jubilats no s'haurien incrementat el mateix que van augmentar els preus al consum, és a dir un 2,5%, sinó que haurien disminuït un 3,56%.

Doncs, que ens proposa el Govern en aquesta reforma? Augmentar molt lleugerament la cotització per jubilació, que passarà del 10 al 12%, molt per sota de la cotització mitjana als països de l'OCDE, i suprimir les pensions mínimes de jubilació, disminuir l'import de les pensions que superin el 150% del salari mínim i disminuir dràsticament l'actualització anual de totes les pensions de jubilació. Aquestes mesures només faran més gran l'escletxa social entre Andorra i els països del nostre entorn geogràfic i polític.

I això els socialdemòcrates no ho podem permetre!

No podem permetre, de cap de les maneres, que els jubilats actuals i els futurs no vegin garantides les seves pensions de jubilació. No podem permetre que s'eliminïn les pensions mínimes de jubilació per a totes aquelles persones que han contribuït a finançar

el sistema amb les seves cotitzacions socials durant molts anys. No podem permetre que es redueixi l'import de les pensions d'aquelles persones que han cotitzat al sistema públic confiant en què no serien estafades per l'Estat. No podem permetre que, cada any, mitjançant la Llei del pressupost, l'import de les pensions que cobren els nostres jubilats puguin anar minvant, no únicament en poder adquisitiu, -com malauradament també passa a d'altres països-, sinó també el seu import en xifres absolutes.

En definitiva, no podem permetre que el Govern dels millors neoliberalers es carregui el sistema públic de pensions convidant-nos, si volem tenir una pensió de jubilació digna, a contractar una assegurança privada. El que ens proposa el Govern no ho podem permetre perquè és una vergonya !!

I per acabar, m'agradaria destacar una cosa molt important.

I és que per justificar aquestes brutals retallades el Govern argumenta que aquestes vénen avalades pels diferents estudis actuàrials i projeccions econòmiques sobre la branca de jubilació de la seguretat social que ha encomanat la CASS recentment, entre els quals l'elaborat per l'empresa Vincles del grup d'assegurances del banc Crèdit Andorrà.

Aquest estudi, datat a novembre de 2012, preveu, en les tres hipòtesis o escenaris que contempla, el següent: que l'any 2012 la branca de jubilació tindrà un superàvit d'entre 28,6 i 30,1 milions d'euros, superàvit que l'any 2013 oscil·laria entre els 28,9 milions (en la hipòtesi més optimista) i els 25,5 (en la hipòtesi més pessimista) i l'any següent, el 2014, entre els 20,7 i els 14,6.

Doncs, malgrat la proximitat de les dates, és a dir fer previsions a un parell de mesos vista o a un o dos anys vista, l'estudi actuarial s'equivoca de forma espectacular. Segons la liquidació de comptes de la CASS, l'any 2012 el superàvit de la branca jubilació va ser de 41,7 milions d'euros. Senyores i senyors, aquesta xifra són 11,6 milions, 11,6 milions d'euros més del que preveia la hipòtesi més optimista de l'estudi actuarial. I si ens fixem en les dades que presenta el Projecte de pressupost de l'any 2014, l'estimació de superàvit per a l'any 2013 és de 34,2 milions d'euros, és a dir, 5,3 milions més que en la hipòtesi més optimista i 8,7 milions més que en la hipòtesi més pessimista. Mentrestant, la previsió pressupostària per a l'any 2014 és d'un superàvit de 27 milions d'euros, és a dir, 7,7 milions més que els que ens diu l'empresa Vincles que es guanyaran en la hipòtesi més optimista i 12,4 milions més dels que ens diuen que es guanyaran en la hipòtesi més pessimista.

Com veuen, Sres. i Srs. consellers generals, estem parlant de molts milions d'euros de diferència. Com volen que ens puguem prendre seriosament aquest estudi actuarial? Com volen que ens creguem un estudi fet per una empresa privada vinculada al sector financer i d'assegurances per aconseguir que els ciutadans contractin plans privats de jubilació? Quina credibilitat té un estudi que en les seves previsions immediates, les que es fan pel primer, segon i tercer any, -no les que es fan a 25 anys vista, no!-, les que es fan pel primer, el segon i el tercer any s'equivoca d'una manera tan espectacular i preveu uns guanys de la branca de jubilació molt inferiors a la realitat?

Nosaltres no ens el creiem. I seria bo que vostès, si més no, abans d'acceptar a tràmit el Projecte de Llei que ens presenta Govern per retallar les prestacions públiques de seguretat social i afavorir les assegurances privades, reflexionessin una mica sobre la seva finalitat i la seva fiabilitat.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula la consellera Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a consideració l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata a la Proposició de Llei de modificació de la Llei 17/2008 de la Seguretat Social.

La Llei 17/2008 és una llei fruit d'un consens polític assolit l'any 2005 fins el 2008, quan varen finalitzar els treballs de la comissió que la va elaborar.

Aquesta Llei tenia l'objectiu de reformar i actualitzar el sistema de seguretat social, i de regular cadascuna de les branques de protecció (general, jubilació i prestacions familiars) per tal de, com deia a l'exposició de motius (i cito textualment) "garantir la viabilitat de les pensions, millorar el conjunt de prestacions preservant-ne l'equilibri i millorar l'eficàcia del sistema, racionalitzant-ne l'estructura i reordenant-ne els recursos i la gestió".

Igualment amb les millores introduïdes a les prestacions, es permetia als ciutadans assolir un nivell de protecció social similar o equiparable al dels països veïns, de la mateixa manera que s'iniciaven les accions necessàries per assegurar les pensions que cobrarien els jubilats.

Voldria destacar certes millores que es van introduir a la Llei com podien ser:

En quant a la branca general:

- L'afiliació obligatòria de tota la població activa, assalariats i treballadors per compte propi.
- La reducció dels terminis per tenir dret a les prestacions que van passar de 40 dies a 25.
- L'augment de l'import de les prestacions per incapacitat temporal per malaltia comuna, accident no laboral, accident de treball i malaltia professional.
- La incorporació de la malaltia professional.
- Millores en les prestacions per invalidesa secundària a malaltia i accident de treball.
- La incorporació de la baixa de maternitat per adopció en 16 setmanes, i la creació de la baixa per paternitat de 2 setmanes coberta al 100% del salari total.
- La cobertura al 100% de les despeses sanitàries als orfes, com a les persones discapacitades que cobren una pensió de solidaritat o que no poden treballar.

Pel que fa a la branca de jubilació:

El canvi més significatiu es va trobar en l'increment de les cotitzacions que van passar del 8% al 10% del salari, així com la disminució del rendiment del punt fins al 12,5%, que vol dir que totes les cotitzacions que s'efectuen a la branca jubilació es recuperen, de mitjana, en 8 anys un cop arribada a l'edat de jubilació.

Per tenir dret al capital de jubilació, s'havia d'haver arribat a l'edat de 65 anys i haver cotitzat entre 1 i 7 anys.

Per tenir dret a la pensió de jubilació calia haver complert els 65 anys i haver cotitzat més de 12 anys.

També es va incorporar el dret a jubilar-se abans dels 65 anys a tota persona assegurada que hagués complert 58 anys i que tingués cotitzats més de 40 anys, i al qual s'aplicaven uns coeficients tècnics reductors a l'import general.

I els assegurats que haguessin cotitzat 20 anys a la seguretat social, aquests tenien dret a rebre el 50% del salari mínim en el moment de la seva jubilació i aquest percentatge s'incrementava en un 2,5% per any fins garantir el 100% del salari amb 40 anys de cotització.

Finalment, es va crear la branca de prestacions familiars que són les prestacions destinades a compensar parcialment les despeses derivades dels fills i de les persones amb discapacitat a càrrec a les famílies amb ingressos econòmics limitats, tal i com deia l'article 207 punt 1 de la mateixa Llei.

Tot i el caire solidari de la Llei 17/2008, el finançament de les prestacions no contributives es fa a càrrec del Govern via transferències de forma mensual, com són el complement no contributiu de les pensions de viudetat, vitalícia i jubilació, la part corresponent als imports destinats al pagament de punts de jubilació atorgats sobre la base de l'article 41 del Reglament tècnic de la CASS, les prestacions de la Branca Familiar, així com l'eventual dèficit que es pogués produir a la Branca General.

Una llei que va incorporar unes mesures de justícia social bàsiques per a qualsevol país modern i democràtic, i tot i que entenem que la despesa social té un cost, aquest cost s'ha de comptabilitzar com una inversió en la societat i no com una despesa, però aquesta despesa ha de ser assumible i sostenible en el temps.

Durant la nostra etapa de responsabilitat de Govern ja vàrem iniciar els treballs per començar algunes reformes en la línia d'assegurar la viabilitat i la millora del nostre sistema públic de seguretat social, a través de les mesures urgents de control de la despesa en la branca general a través de la disminució dels preus dels actes de la nomenclatura de la lletra B o de laboratori, i la potenciació de l'ús dels medicaments genèrics, com l'inici dels treballs perquè el SAAS facturés per GRD i GRUDES.

I també a través de la Taula de Sostenibilitat del Sistema de Salut i Protecció Social formada per representants de tots els col·lectius sanitaris conjuntament amb l'OMS, i en les reunions desenvolupades ja es va concloure que calia una reflexió sobre el model sanitari de jubilació i el seu finançament.

En definitiva calia fer modificacions a la Llei 17/2008 de la Seguretat Social.

Ara el Govern ens presenta un Projecte de Llei de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, al qual el nostre grup parlamentari ha presentat 72 esmenes. Aquesta reforma, que segons el Govern ha d'assegurar la viabilitat i la millora del nostre sistema de seguretat social, no ha estat fruit d'un consens polític ni s'ha desenvolupat en el marc de diàleg social necessari per una reforma d'aquest calat.

El nostre grup parlamentari entén el diàleg social com una eina fonamental per desenvolupar les reformes necessàries i ha treballat amb diferents sectors de la societat per conèixer quina és la seva opinió sobre aquesta reforma i recollir les seves aportacions, que s'han traduït en moltes de les esmenes presentades.

Una reforma que, aprofita el moment actual, per vincular un problema de sostenibilitat a mig i llarg

termini amb els derivats de la conjuntura de crisi econòmica actual per desenvolupar unes polítiques d'ajustament que proposen reduir les prestacions del sistema públic per afavorir els complements de cobertura privats tant de la branca general com a la branca de jubilació.

Hem de ser conscients que el nostre sistema de seguretat social passa per un moment difícil, però no tant degut a problemes estructurals relacionats amb l'evolució demogràfica o a l'envelliment de la població, sinó a problemes sobretot derivats d'una pèrdua d'ingressos secundaris a la destrucció de llocs de treball i a la baixada de salaris.

Cal una anticipació més efectiva per poder actuar davant els problemes que tindrem a mig i llarg termini sense tenir que arribar a mesures dràstiques que posin en perill l'Estat del Benestar.

Les esmenes que ha presentat el nostre grup parlamentari van sobretot sobre tres grans eixos:

Millores en la protecció de la salut de les persones amb propostes com poden ser: Incorporar el règim de tercer pagador en els reembossaments del 100%, mantenir el 25% de copagament en els actes de la Cartera de Serveis i de Productes de Salut, mantenir la proposta del finançament d'entre el 25% al 50% per actes o productes que poden ser prescrits o desenvolupats per altres professionals de la salut que no són els metges; disminuir el període de carència per tenir els drets oberts per les prestacions sanitàries de 90 a 30 dies; incloure en la nomenclatura, que la nomenclatura pugui incorporar actes de promoció de la salut finançats per la seguretat social i hem inclòs que les persones majors de 65 anys que reben una pensió de solidaritat també puguin optar a una cobertura del 100%.

En quant a la jubilació, no estem d'acord que s'apliqui un factor de sostenibilitat sense un consens polític que avaluï la seva implantació. Un factor de sostenibilitat que incideix de forma directa sobre la pensió, reduint-la, i sense intentar mantenir la proporcionalitat i posant en perill el poder adquisitiu dels jubilats en un futur. Un factor que és més de revaloració que de sostenibilitat, que genera un mecanisme de correcció sobre unes variables molt definides a través d'una fórmula de difícil comprensió, i que posa en perill els principis d'equitat i solidaritat intergeneracional en funció de les circumstàncies socioeconòmiques. Que desvincula el manteniment del poder adquisitiu de les pensions de l'IPC i posa en perill la cohesió social ja no dels jubilats sinó de tota la societat. Tot i que deixa la possibilitat que la Llei del Pressupost determini en última instància com es revaloraran, nosaltres ho hem volgut esmenar en dos sentits.

El primer, deixar de nou la possibilitat de la revalorització amb l'IPC, i el segon, en cas que no es pugui i o no es vulgui aplicar sobre les variables indicades, establir que el factor de revalorització anual mai pugui estar per sota del 0,25%.

Finalment, el tercer gran eix és basa en la transparència. Transparència amb la gestió financera, hem fet diferents esmenes orientades a que la gestió dels fons de reserva, de la branca general i de la de jubilació es presentin per part del Consell d'Administració de la CASS al Consell General. De la mateixa manera que els estudis actuàrials també es presentin al Consell General.

Transparència cap als ciutadans que puguin conèixer els reglaments interns de la CASS ja que demanem que es publiquin al BOPA i estiguin disponibles a la web de la CASS. I per acabar, esmenes que exigeixen més responsabilitat de la CASS sobretot en temes relacionats amb les dades dels afiliats.

No vull acabar sense dir que el contingut del Projecte de llei no es basa en cap acord polític i que tampoc s'assenta en un consens amb els diferents interlocutors socials. El Projecte posa en perill els principis d'equitat i solidaritat intergeneracional, i, aprofitant una situació de crisi econòmica, persegueix introduir mesures que disminueixen de forma important les cobertures als afiliats i posa en perill el poder adquisitiu de les pensions dels jubilats que en moment de crisi econòmica juguen un paper important com estabilitzador de l'economia de moltes famílies.

Però a pesar de tot, el nostre grup parlamentari no donarà suport a l'esmena a la totalitat ja que ens emplacem al treball sobre les esmenes presentades en el si de la Comissió de Sanitat per assolir el pacte i el consens necessari per mantenir un sistema de seguretat social just, sostenible i que asseguri l'Estat del benestar tant pels ciutadans com per les generacions futures.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata té la paraula el conseller, Xavier Montané.

El Sr. Xavier Montané:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sra. González no recolzarem la seva esmena a la totalitat. No podem. Fer-ho voldria dir que estem d'acord en ajornar la modificació de la Llei de la CASS. Votar a favor també voldria dir que el

Projecte de llei és impropï d'un estat democràtic i social com és el nostre. I en definitiva, votar a favor voldria dir que compartim les seves crítiques, dures crítiques, la seva duresa envers el text i no ho compartim en absolut.

Miri, nosaltres no volem ni ajornar la modificació de la CASS ni creiem que sigui un projecte de llei impropï i encara menys compartim les seves crítiques.

Demòcrates per Andorra es va presentar a les eleccions generals amb un clar missatge sobre la necessitat de modificar la Llei de la seguretat social. La CASS és un pilar en què sustenta l'accés a la sanitat pública, on s'assegura les pensions públiques. És una peça clau del nostre model de benestar i n'hem d'assegurar la sostenibilitat. Amagar el cap sota l'ala davant dels evidents problemes només deferirà i agreujarà els problemes futurs. El nostre grup pot entendre que el model que defensa el PS sigui diferent al nostre, ho entenem, però la situació de la CASS no ens deixa gaire marge per entrar en un debat d'idees, en un debat voldria dir filosòfic. Les dades són eloqüents i posaré alguns exemples; en cinc anys la CASS ha perdut prop de sis mil cotitzants assalariats. La branca general va exhaurir el seu fons de reserves al cap d'un any de l'entrada en vigor de la Llei, de la Llei actual 17/2008. De cara al 2014 el Projecte del pressupost preveu un dèficit de la branca general de 28 milions d'euros. Pel que fa a la branca de jubilació l'estudi actuarial, -que n'ha parlat, l'ha mencionat abans-, l'estudi actuarial preveu, preveu, un dèficit crònic que s'inicia al voltant del 2016 i es preveu que les reserves del fons de vellesa es puguin esgotar en quinze anys. Bé, potser pel PS aquestes dades són poc rellevants, i per això es planteja aquesta esmena a la totalitat provocant posposar una revisió de la Llei de la seguretat social.

Però senyor i senyores del PS, en aquest joc no ens hi trobaran. No entenem com tanquen els ulls davant la dura realitat. No entenem la seva negativa a treballar en comissió legislativa, presentar les esmenes que escaiguin i mirar de trobar una millora al text que segur que en té. Les conselleres i consellers del Grup Demòcrata entenem que vulguin defensar els seus plantejaments polítics, és lícit i ho compartim però no els hi demanem que hi renunciïn, en canvi sí que els hi demanem que siguin realistes que toquin de peus a terra, aquesta reforma és necessària és inajornable.

També els hi hem de confessar que aquesta esmena a la totalitat no ens ha agafat per sorpresa. El seu bloqueig sistemàtic per revisar la Llei de la seguretat social ha sigut evident en diferents ocasions; la més significativa, -també n'he fet referència abans-, tant

vostè com la Sra. Bonet quan van deixar o l'embrionari pacte d'Estat de la seguretat social. Hi van renunciar de forma precipitada. No van poder ni tan sols explicar quins eren els punts de desacord o els punts amb els quals es podia arribar a un pacte; fan mencions a onze punts, a onze eixos. Miri, jo me'ls he estat mirant, no hi ha cap proposta tancada, són propostes d'onze eixos a treballar. Li diré més, molts d'aquests eixos no surten al Projecte de llei, suposo que en reflexions posteriors es va estimar no adoptar-los. Imagini's si estava tancat, molts d'aquests punts no surten ni al Projecte de llei.

Miri, nosaltres no estem d'acord en retornar aquest Projecte de llei a Govern principalment perquè el text també recull principis que defensa el nostre grup parlamentari. Massa sovint la CASS ha hagut d'assumir la política social del nostre país i som conscients que la CASS ha de jugar un rol primordial en el benestar social d'Andorra, ho tenim molt clar, però també creiem que la part no contributiva de moltes prestacions s'han d'alliberar de la CASS i han de ser assumides pel Govern i, molt sovint quan parlen de retallades, de rebaixes de les prestacions s'obliden, -suposo que de forma voluntària-, s'obliden que hi ha altres prestacions de caire no contributiu que preveu actualment la legislació vigent com també la futura llei social que també estan treballant en comissió legislativa. Per tant, mirin d'exposar, mirin d'explicar que hi ha diferents prestacions que, doncs, poden acollir-se les diferents persones que malauradament han de beneficiar-se d'elles.

El fet de què es busqui un caràcter més contributiu fa que es revisin, doncs, algunes bases de càlcul pel que són les prestacions de la branca general i tampoc entraré a detallar-les perquè potser no pertoca però, sí que també voldria fer una petita menció amb el que és la branca de jubilació. El Projecte de llei preveu incrementar, bé, un 20%, -hem sembla que abans ha dit una petita part un 20% amb els ingressos amb la branca general-, sense haver de pujar les cotitzacions als assegurats. Creiem que és un increment significatiu un 20% però, a més a més, es fa sense haver de demanar un augment de cotitzacions als assegurats en un moment de crisi actual, en un moment on s'està desplegant la imposició directa al nostre país i, justament, malgrat tampoc compartim exactament els diferents models, tant en l'impost de les rendes físiques que tocarà però sempre, tots els grups parlamentaris i el Govern va a buscar exemptar les rendes més baixes. Bé, un augment de les cotitzacions tothom, tothom la renda més baixa i la renda més alta haurà d'assumir aquest sobre cost. Nosaltres creiem que no és el moment de pujar-ho.

Volem també aplaudir la proposta del Govern que recull al projecte de llei que és i no se n'ha parlat, que si finalment la branca de jubilació comença a generar dèficit, el Govern es compromet a cobrir aquest dèficit sense haver de "puar" de les reserves. Nosaltres entenem que això és una aposta. Vostès sempre parlen que DA el que busca és afavorir el sector privat bé, escolti, tenint prop de 800 milions d'euros de reserves, d'aquí a un futur seran més, i haver-les de preservar perquè cada cop que es generi anualment un dèficit, doncs, s'hagi de cobrir amb els pressupostos generals, no sé com ho veuen vostès, però jo crec que és una clara aposta pel que és el sistema públic. Vostès estan amb el discurs recurrent que de tant en tant l'haurien de modificar perquè l'evidència és una però vostès tenen un discurs molt, molt concret i que molt sovint s'escapa de la realitat.

Nosaltres també hem presentat algunes esmenes, no entraré a detallar-les, potser no toca avui, però com que n'han fet menció els grups parlamentaris de les seves també voldria, doncs, voldria fer una petita pinzellada. Una de les nostres esmenes intenta evitar l'efecte retroactiu de les pensions, abans també se n'ha parlat, creiem que aquest efecte retroactiu s'ha d'eliminar i una esmena el que preveu és això. El nostre grup també insisteix, això també ho ha apuntat la Sra. Bonet, en què cal millorar la comunicació de la CASS envers el públic en general. Això és així. Creiem que s'ha de guanyar en transparència i que cal donar més garanties als assegurats. Algunes de les nostres esmenes van en aquest sentit i creiem que assolim l'objectiu. Segurament algunes seran molt coincidents amb les del Grup Mixt.

Pel que fa al reemborsament, compartim el model del Projecte de llei, és a dir, passar d'un copagament més flexible. Des del PS es parla de si hi ha retallades... Bé, també s'obliden de què el Projecte de llei preveu que el finançament de la CASS del 75% pot passar al 80%, o sigui, que hi ha un increment... També se n'obliden. Sempre parlen i doncs, miren la part més baixa. Una esmena nostra encara també va més enllà i el que preveu és que el finançament de la CASS pugui arribar fins el 90%.

En el que sí que estem en desacord i que preveu el Projecte de llei i una de les nostres esmenes va en aquest sentit és que tot i compartir aquest model més flexible finalment, quan s'hagin d'estipular els diferents percentatges de finançament, no es facin per reglament i entenem que s'han de sotmetre a aquesta Cambra per llei de pressupost quan toqui i que finalment sigui el Consell General el que decideixi o qui doni el seu vist i plau amb el diferent percentatge de reemborsament amb els diferents tipus d'acte.

El nou finançament dels metges no convencionats és una mesura que nosaltres hem esmenat. El Grup Parlamentari Demòcrata aposta perquè aquest no finançament dels metges no convencionats es vagi implementant de forma progressiva i de forma paral·lela al que és la implantació del nou model sanitari el MAAS; creiem que fer-ho toca el Projecte de llei de forma dràstica, potser no era el més adequat, i creiem doncs, que seria més favorable fer-ho de forma progressiva.

I finalment, sense voler estirar-me massa, hem presentat una esmena pel que és el càlcul de la prestació de viudetat recollit en el Projecte de llei.

Tornant al debat, Sra. González, vostè ha qualificat el text de bestial, inhumà, estafa i vergonyós... Bé, això és una caricatura que no compartim.

Vostè està plantejant que el Projecte de llei doncs, ens portarà o ens obrirà la porta a un sistema propi, un sistema social propi, d'un país tercermundista. Bé, creiem que les seves crítiques són desproporcionades.

Pel que fa al copagament, bé, parlen de si hi haurà retallades... Miri, escolti! Amb la modificació legislativa que vam fer de la CASS, que vostès no van votar, amb una esmena parcial. La llei actual preveu un finançament de fins el 30% dels medicaments. Hi ha una franja, com la que preveu el Projecte de llei actual, que va del finançament entre un 30% i un 75%. Aleshores, el discurs que vam tenir aquí és el mateix: "A partir d'ara el finançament serà del 30%"... Dons miri, no s'ha tocat! Continua sent del 75.

El Govern... el Govern que vostè sempre declara neoliberal, doncs, tot i tenir la possibilitat des d'un punt de vista legislatiu de poder rebaixar el que és el copagament... no l'ha tocat! Al contrari, un decret del 2012 fa que els medicaments costosos puguin ser finançats a la CASS fins el 100%... També s'oblida de dir-ho.

Un altre discurs que també sempre diuen: "Bé, i per què fem aquesta franja?"... Miri, nosaltres entenem que aquest model és molt més flexible. Actualment la CASS és: o paga el 75%, o no paga res. Nosaltres creiem més en un model molt més flexible, que a través de la nostra esmena, -si finalment és aprovada-, doncs, serà el Consell General el que ho podrà determinar.

Això ens permetrà fer, almenys és la nostra visió, permetrà fer polítiques socials o, en aquest cas, polítiques sanitàries molt més flexibles, molt més flexibles amb la qual cosa es pot arribar a buscar un tipus de finançament, un percentatge de finançament molt concret per algun medicament, per algun tipus de servei, per algun tipus de col·lectiu. Actualment, això és impossible.

És clar, el fàcil és agafar i fer el discurs derrotista, que com que la legislació permet que el finançament sigui fins el 50%, doncs, tot baixarà fins el 50%... Doncs, no!

Un altre cas: al 2011 el que són actes de reeducació i readaptació funcional. La Llei preveia que el finançament de la CASS anés entre un 50% i un 75%. Evidentment el seu discurs ara baixarà tot al 50%... Doncs, no!

És veritat que es va baixar el percentatge de finançament, va baixar el 65% però, escolti! També s'obliden sempre de dir el mateix, simultàniament també van baixar les tarifes de responsabilitat amb un 10%, de tal manera que l'usuari no va veure cap tipus de sobrecoast, o no va tenir de fer cap tipus d'esforç o de sobreesforç amb el finançament. I d'això molt sovint se n'obliden.

El tema de les prestacions, -abans també en parlava-, "Baixa per malaltia". El Projecte de Llei preveu una cotització mínima de tres mesos per poder tenir dret a la prestació de "Baixa per malaltia". Bé... em sembla que ha dit bestial, inhumà, estafa, vergonyós. Bé, a Espanya són sis mesos, els tres mesos que nosaltres proposem o que el Govern proposa, tres mesos a Espanya és el doble, a Portugal també, a Bèlgica és una mica menys, però són quatre.

També estic d'acord que quan comparem sistemes de seguretat social és difícil de buscar dos sistemes molt semblants i segur que vostès en trauran exemples amb la qual cosa, encara seran més generosos que el nostre... Segur! Però, escolti, a mi em sembla que Espanya, Bèlgica i Portugal no són països que tinguin un sistema de seguretat social bestial i inhumà que estafi als seus ciutadans i que sigui vergonyós?

Les baixes... Miri, els trenta primers dies de baixa continuen iguals, no es modifica res. És a dir, la gran majoria de baixes, -estadísticament parlant-, seran intocables, o millor dit, no tenen cap tipus de modificació.

És cert que a partir del trentè dia baixen, -comparativament parlant-, amb les del 2008. I passem, per exemple, a partir del trenta-unè dia al 66% del finançament del salari. Doncs miri, a Àustria és d'un 50%, a Bèlgica d'un 60 i a França i Itàlia d'un 50... Bé, tampoc crec que a França sigui bestial, inhumà i que sigui una estafa.

I després, també, el termini màxim de la baixa. A Andorra una persona pot estar de baixa fins un màxim de tres anys. Dons miri, a Àustria està limitat a cinquanta-dues setmanes, a Bèlgica a un any i a Itàlia sis mesos. No tornaré a repetir els qualificatius als quals abans ha fet menció.

Tampoc em vull allargar molt amb aquest exercici perquè sinó hi estaríem tota la tarda. L'únic que vull dir és que el Grup Demòcrata no pot estar a favor de la seva esmena a la totalitat tot i reconèixer les seves diferències i segur que algunes de les seves aportacions poden ser tingudes en compte, per això creiem que s'ha de treballar en comissió legislativa i, com he dit abans, no comptaran amb el nostre suport.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern intervé la ministra, Sra. Cristina Rodríguez.

La Sra. Cristina Rodríguez:

Gràcies Sr. síndic.

El Govern no pot compartir cap dels arguments que motiven l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Socialdemòcrata i espero sincerament que ràpidament segueixin els treballs al si de les comissions amb la mateixa intensitat que fins ara i treballant les esmenes que mereix, efectivament, un projecte de Llei d'aquest calat en el context actual.

La reforma de la CASS que estem duent a terme dins del marc d'una reforma molt més global que és la reforma del sistema de salut i de protecció social, com no podria ser altrament, perquè reformar la CASS no és únicament reformar branques, més que branques són gestions de riscos, i gran part d'aquests riscos afecten al sistema, per no dir tots, el sistema de salut i social.

I és una reforma valenta en un context molt difícil, però no únicament per la crisi, que ja fa anys que estem patint. Una crisi que penso que es podria parlar d'una altra cosa de crisi. És realment una veritable mutació a la que estem confrontats, un canvi cultural que requereix que canviem les maneres de fer i de justificar prestacions, contribucions i despeses que en el nostre sector salut i benestar, ho sabeu tots en aquests moments que esteu treballant també els pressupostos, estan assolint un nivell realment de calat.

El debat real que haguéssim pogut dur a terme, efectivament, dins del marc d'un pacte d'Estat és justament aquest: quins riscos ha de gestionar la Caixa Andorrana de Seguretat Social ara i en el futur i amb quins diners? Quines prestacions són possibles en relació a contribucions i en un context específic que és un context de crisi, i més que de crisi, d'un nou model de desenvolupament econòmic

i social perquè, si no m'he equivocat, i des de fa anys diem que el model d'abans està realment esgotat i que estem dissenyant tots plegats un nou model econòmic i social. Doncs, efectivament ho haguéssim pogut fer dins del marc d'un pacte d'Estat que mereix una reforma de la seguretat social però la ciutadania ho sap, Sra. González, no s'ha pogut assolir aquest pacte d'Estat i les responsabilitat, -si no li agrada la paraula de coresponsabilitat-, la responsabilitat és compartida i la ciutadania ho sap. El Sr. Montané ha recordat aquells onze eixos que només era una proposta perquè fem feina i sé que moltes persones per no dir tothom estan convençuts que haguéssim fet un excel·lent treball dins d'una comissió de treball conjunta. Era una proposta, n'haguessin pogut haver-hi d'altres però per educació i per respecte anàvem, havíem constituït un dossier, una proposta. No ha estat possible, benvingut el treball que s'està fent en comissions en aquest moment. Aquest Projecte de Llei amb les emenes corresponents, el respectiu desplegament reglamentari i unes noves modalitats de gestió ens obriran realment un nou camí perquè la reforma de la CASS no és únicament una reforma d'una llei, "lleï a seques". Ja sabem que un dels problemes que tenim és que és important fer lleis però anticipar al mateix moment el desplegament reglamentari i aportar els canvis en la gestió quotidiana, en les noves eines i les noves competències que hem d'introduir per fer possible un desplegament reglamentari i l'aplicació legislativa en aquest país.

El Sr. Bartumeu, -que ha tingut la responsabilitat de governar-, en la darrera sessió parlamentària debatent l'esmena a la totalitat del pressupost-, ha citat en aquesta Cambra, doncs, una frase de Michel Foucault que diu "Prendre le risque de dire, en dépit de tout, de dire la vérité". Doncs sí, dir, malgrat tot i li pesi a qui li pesi, la veritat.

Quina és la veritat? Amb la seva part, com deia Michel Foucault, de subjectivitat.

Dir la realitat és dir la realitat de la situació financera de la Seguretat Social! Que avui és evident que no està en el seu millor "estat de salut" i presenta uns dèficits que no s'han simplement d'acumular perquè una llei que ha dit que de totes maneres els dèficits estaran assumits per l'Estat, l'Estat pagarà. Els dèficits s'han de justificar i no s'han de mitificar i sobretot gestionar millor i amb criteris de qualitat.

Dir la realitat és dir que, efectivament, des de l'any 2007, és a dir, ja fa cinc anys, quan l'economia a l'època (2007, inclús estiu del 2006) l'economia del país, segons deien els diaris ja trontollava o tocava sostre, la CASS ja va començar a utilitzar les reserves de la branca malaltia, assolint certament

nivells molt elevats de dèficit que el 2009 arriben als 23 milions, necessitant evidentment, ajustaments de gestió de les branques, que millor parlar de riscos, a l'alçada d'aquests increments que eren molt rellevants, estem parlant de més de 20 milions.

Tothom està conscient del que això representava i continua representant, pot arribar a representar el 10% del pressupost de funcionament d'un Estat. Què hauria passat si no haguéssim pres mesures urgents i importants ja durant la precedent legislatura però sobretot durant aquesta legislatura i haguéssim deixat passar els dèficits i aquest creixement exponencial?

Dir la veritat és dir també la situació de perill en la qual es troben les pensions, sense alarmisme, però sí amb preocupació i conforme a l'estudi actuarial sobre el sistema de pensions que apunta una entrada en dèficit de la branca jubilació el 2016. No ens podem limitar a encomanar estudis actuuarials i, a més a més, Sra. González, ho sento, vostè considera amb errors molt importants de la part de Vincles però si no li agrada l'estudi de Vincles pensem en el que va dir en la legislatura precedent el Sr. Adolfo Jiménez, que també va alertar de la situació de les pensions. I quan jo mateixa, com a ministra, en una sessió de govern li vaig dir: "però, Sr. Adolfo Jiménez, vostè tot el que està dient sobre la branca de jubilació ho diu pensant que tenim la branca general controlada...y em diu, sí ministra.", però vaig pensar "pero no del todo" I el Sr. Adolfo Jiménez es va dirigir al ministre de Finances i li va dir: "Ministro de Hacienda, pero de dónde sacaremos los dineros?". Doncs, si no li agrada l'estudi actuarial de Vincles hi ha altres estudis actuuarials. Però, a partir d'ara, -i això ho vam dir i ho vam compartir quan es van presentar, justament, els estudis actuuarials en comissió-, vam dir que, evidentment, és una eina important aquests estudis actuuarials no cada 5 anys-, ni cada 3, més sovint i amb eines que ens permetin millorar les projeccions en funció de paràmetres que podem i que tenim en un moment donat dominar i ajustar el que cal.

Dir la veritat, és dir que aquesta situació és insostenible i que s'ha de construir un nou model de gestió en general i en particular pel que fa a la gestió sanitària i la gestió de la seguretat social "Les 30 glorieuses" i l'Estat del benestar de l'època de bonança ja no és i ja no serà. I penso que no ens tenim de penedir, perquè en el fons estem dissenyant un nou model econòmic i social molt més adequat a la realitat, en el qual tots pensem a nivell de Govern, -i no som ni bèsties ni inhumans-, pensem justament que podem ser responsables i coresponsables. I així ha ser el nou Estat del benestar, més sostenible i pel qual la CASS n'és un pilar molt important però no és

l'únic. Efectivament, ni bèsties, ni irresponsables, ni inhumans.

Des del primer moment que vàrem estar en funcions, el 30 de juny 2011, en aquesta mateixa Cambra, en una sessió extraordinària, el ministre de Finances, defensant justament el suplement de crèdit de 27 milions per cobrir el dèficit de la branca general de la CASS ja va presentar a l'època un diagnòstic i clares línies d'actuació perquè justament el dèficit de la branca general es pugui contenir en uns límits raonables i pel que fa a la branca de jubilació, ja va anunciar una primera reforma perquè s'havia quedat desfasat el sistema tal i com l'analitzàvem i el portàvem. Doncs, potser no es una reforma estructural encara que necessitaríem tots precisar d'una vegada el què vol dir. Efectivament, estructural però es marcava un pas significatiu en la gestió de les diferents branques i en particular de la branca malaltia que va esdevenir branca general quan va entrar en vigor la Llei 17/2008, la branca jubilació i pel que fa la branca de prestacions familiars, ja sabem, desapareix a nivell de responsabilitat de la seguretat social però no desapareix, -que per fortuna s'està treballant una proposta de llei de serveis socials i sociosanitaris on la prestació familiar correspon i la seva gestió correspon molt més a les necessitats del nostre país.

Són moltes i importants les mesures que ja es van prendre per millorar la gestió de la branca malaltia repartint les càrregues de manera equitativa entre usuaris i prestadors de serveis, -preus de referència i disminució de tarifes de responsabilitat, de moltes tarifes de responsabilitat, modificació del percentatge de reembossament en funció del tipus de serveis i del bon ús que se'n fa i pas significatiu cap una protocol·lització dels actes, carència de les baixes i millor control dels que les prescriuen. A més, mesures com aquestes ens han permès, per exemple, reduir la part de copagament de l'usuari dels medicaments més cars, reduir les cotitzacions dels autònoms amb menys ingressos i ampliar la cobertura a col·lectius que n'havien quedat exclosos. Perquè no només es tracta de gastar menys, sinó també es tracta de gastar millor! I de justificar-ho sempre. Justificar els dèficits, justificar els excedents i justificar un nivell de prestacions.

La política, senyores conselleres i senyors consellers, és sovint, molt sovint, -i no és fàcil-, assignar uns recursos que per definició són limitats a unes necessitats creixents, i sobretot, -ho sabeu-, en el nostre sector. Com deia Michel Foucault, que es va interessar moltíssim per les problemàtiques de seguretat social, "on a à faire quand on parle de la sécurité social à un système fini face à une demande infinie" i això, és difícil i s'ha de ser molt pacient,

molt humà, molt comprensible per fer front i per poder trobar els equilibris.

Però no es pot dir alegrement que, l'Estat és garant dels dèficits i ja ho pagarà. De quin Estat estem parlant? De l'Estat Providència que ens ho pagarà tot? De la mà invisible de l'Adam Smith, que vindrà i ens ho arreglarà tot? No!

Estem parlant de l'Estat d'Andorra, i l'Estat andorrà com la Caixa Andorrana de la Seguretat Social som, normalment, tots nosaltres i els diners, per una via o per una altra, surten tots del mateix lloc. Doncs, si els recursos són limitats i no podem avui augmentar les cotitzacions per no ofegar justament una economia productiva, un sector econòmic, que està passant dificultats tampoc la podem ofegar amb dèficits públics creixents que ens obliguin a augmentar la pressió fiscal, en el sentit més ampli efectivament de la paraula. I preciso, com ho va fer el cap de Govern al debat d'orientació, que entenem que l'economia productiva no pot assumir ara un augment de les cotitzacions, però efectivament ens haurem de plantejar l'augment de les cotitzacions, en un futur proper, en un proper futur.

Senyora González, el projecte de llei que vostè vol retornar al Govern, va en la mateixa línia de bona gestió que vàrem iniciar fa dos anys. I potser conté mesures impopulars, decisions difícils de prendre, però s'ha de ser realistes i saber prioritzar, participar, contribuir i de manera més equitativa. Quan vostès critiquen les mesures que inclou aquesta llei estan, d'una certa manera, fent populisme i, no m'agrada molt utilitzar aquesta paraula i sobretot en aquesta Cambra però per favor! Quan, si volen fer una oposició responsable, com a mínim al costat de cada crítica hi hauria d'haver posat una alternativa, i quan diem una alternativa, i si és inclús retornar al sistema, a la Llei 17/2008 pactada amb consens, afegim al costat la manera de finançar perquè cal tenir clar, -i quan diem una reforma del sistema de salut és que la principal palanca d'aquest model de salut que estem dissenyant és el sistema de finançament-, i no ens podem passar de modificar el sistema de finançament perquè ho fan tots els països, perquè tots els que ens recolzen de fora i de dintre saben que la palanca per ajustar-nos, per modificar, per ser molt més equitatius és el sistema de finançament.

El Projecte de llei que vostè vol retornar a Govern és un projecte de llei que, per primera vegada, introdueix el que li hem dit, amb tots els respectes, la "regla d'or" a la branca de vellesa. I amb això què pretenem? Pretenem que, governi qui governi, i de manera inexcusable, hagi de garantir el finançament del dèficit de la branca de jubilació i mantenir un nivell mínim de reserves per assegurar el sistema de

pensions, i que per tant, hagi d'adoptar mesures per assegurar la sostenibilitat d'aquesta branca disposant en tot moment de les eines actuàries necessàries i dels criteris adients de gestió que aportarà entre altres, -com ho va anunciar el ministre de Finances quan es va fer el debat de l'esmena de totalitat del pressupost-, el futur projecte de llei de gestió del fons de reserves. Indispensable per fixar efectivament aquests criteris de nova gestió i control d'aquest fons, un fons molt important.

A més, les pensions deixaran d'actualitzar-se, efectivament, en funció de l'IPC i ho faran en base a un factor de sostenibilitat, que s'aplicarà a aquell nivell de pensions que es decideixi anualment via la Llei del pressupost amb tot el que suposa com a debat i debat d'orientació per Llei del pressupost. Perquè això és un acte i, efectivament, tot el que passarà via Llei del pressupost és importantíssim. És un dels punts que vam subratllar quan pensàvem en un pacte perquè és bo que aquesta Cambra, -inclús pensant en un model de seguretat social francès, del qual ens vam inspirar quan vam crear la Caixa Andorrana de Seguretat Social-, cada any es defineix i es debat "Le projet de loi de financement de la sécurité sociale" i dóna tota potestat al parlament per decidir percentatges i de quant s'incrementarà la despesa a nivell de l'àmbit hospitalari o extra-hospitalari. Això, això realment és un bon pacte i una molt bona implicació. I en un futur proper, tots plegats, de totes maneres haurem de decidir a quin punt, a quin punt s'augmentarà el que s'ha d'augmentar, és a dir, les cotitzacions per jubilació i a quin nivell de dèficit d'aquesta branca l'Estat pot assumir. Això també ja ho va precisar en el seu debat d'orientació, doncs, el Sr. cap de Govern, que va dibuixar les línies directives de les principals reformes.

Aquest Projecte de llei és un pas més, però és un pas decidit, i en el futur vindran més passos per seguir contenint el dèficit de la branca general i garantir el futur del nostre sistema de pensions.

Es així com entenem que s'ha de fer aquest debat, dient la veritat "en dépit de tout", amb transparència i assumint la responsabilitat de prendre mesures difícils, establint principis de bon govern que ens vinculin a tots, a cadascú al seu nivell i, garantint la protecció social de les generacions futures.

Per acabar :

- Agrair el posicionament responsable del Sr. Montané i del Grup Demòcrates per Andorra.
- Agrair el posicionament del Grup Mixt.
- Agrair tots els que s'impliquen en el si de les comissions de treball en fer, efectivament, moltes esmenes però benvingudes siguin les esmenes per

una llei tan important com el Projecte de llei de la seguretat Social.

- Agrair aquest treball important que es fa en comissió subratllant un aspecte que és molt important i és que es fa de manera molt coordinada amb la comissió de serveis socials que està duent justament a terme tot el treball entorn a la Proposició de llei de serveis socials i socio-sanitaris, -que aquest tema és molt important. Penso que el país per primera vegada està duent a terme un projecte de llei, una proposició de llei en aquest sector cabdal en millora. I és així que ho podem veure i, a més a més, implicant els diferents estaments i anticipant tot el que haurem d'anticipar justament perquè hi hagi una bona reforma en tot aquest àmbit salut, seguretat social i social. Això, és la primera vegada i s'està fent penso en la pedagogia i utilitzant una metodologia que afavorirà un desplegament en benefici de l'usuari.

Per tot això el Govern demana als membres d'aquesta Cambra que votin en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Comencem un segon torn d'intervencions, Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. Montané deia que jo havia dit que aquest Projecte de llei era impropri d'un estat democràtic i social. Jo de democràcia no n'he parlat perquè en cap moment he dit que fos impropri d'un Estat democràtic només faltaria això i, no estem per aquests camins. Social, ja hi ha els meus dubtes de que sigui molt social aquesta llei que presenteu però de democràtic, de ben cert, no he dit res.

Diu que el seu missatge de quan es van presentar a les eleccions amb un missatge, doncs, que s'havia de reformar la Llei de la seguretat social però en aquest missatge jo no crec recordar, -tampoc me'l sé de memòria-, però no crec recordar al seu programa ni durant la seva campanya electoral que diguessin que farien les retallades que avui han fet en aquesta i que de moment ningú me les ha contradit. Aquí hem sentit molta, molta... moltes paraules però de les retallades que jo he parlat per exemple de les pensions d'invalidesa i aquestes retallades ningú me

les ha desdit, és a dir, per tant es fan i tinc tota la raó perquè ningú me les ha contradit, no?

Diu que entrem en un debat filosòfic. Res més lluny, Sr. Montané, que un debat filosòfic. El meu debat era un debat molt contundent, molt clar i amb molts números, de filosofia en tenia molt poqueta, en tenia molt poqueta però desgraciadament era un discurs diguéssim malauradament negatiu perquè és el que és aquesta llei, és negativa. Em diu que és veritat que s'han perdut sis mil o set mil afiliats menys, doncs, això és un problema conjuntural no és un problema estructural perquè escolti'm si no tornem a recuperar i no tornem a crear llocs de treball el problema no serà de la seguretat social serà de tot Andorra. Si no tornem a recuperar aquests sis mil o set mil treballadors, doncs, el problema és que ja haurem d'acabar evidentment no com l'Estat del benestar de fa quaranta anys, com ha dit la Sra. ministra sinó que no sé com acabarem si no recuperem aquests sis mil.

Diu que trobem poc rellevant les dades de l'estudi actuarial de Vincles. No és que les trobem poc rellevants és que trobem que tenen poca fiabilitat. I miri, els números normalment diuen que se'ls hi pot fer dir el que convé, però escolti'm aquests números no els hem fet nosaltres, són números que estan d'una banda a l'estudi actuarial de Vincles i d'una altra són números seus que estan al pressupost, o estan al tancament de comptes. Per tant, no és que sigui poc rellevant, és que no tenen fiabilitat. Les esmenes ja les hem presentat, -ha dit que podíem fer esmenes-, ja n'hem presentat i n'hem presentat cent deu i jo crec que ja les tramitarem. Estem disposats a treballar-hi i a lluitar perquè moltes de les nostres esmenes siguin acceptades i siguin consensuades, no pateixi que ja ho farem.

Diu que algunes de les prestacions socials, algunes de les prestacions m'ha semblat entendre de la seguretat social les havien tret perquè ja venien a la Llei de serveis socials. Nosaltres no tenim res en contra de les prestacions familiars a la Llei de serveis socials, no tenim res en contra de les prestacions familiars de tipus assistencial que són les que hi ha a la Llei de serveis socials. Mentre siguin residuals per cobrir aquelles famílies que no poden accedir a les prestacions familiars de la CASS nosaltres les veiem bé, hi estem a favor i no hem fet cap esmena en contra de la llei de serveis socials perquè hi estem absolutament d'acord. Les prestacions familiars de la seguretat social, miri, aquestes prestacions familiars de la seguretat social s'hagueren pogut millorar, que és el que s'hauria d'haver fet perquè moltes famílies en aquests moments tan difícils que s'està passant perquè moltes més famílies si poguessin beneficiar, no?

Per nosaltres les dos prestacions familiars són necessàries per protegir la família sobretot en aquests moments de dificultat, -ja hem sentit aquests passats dies com Càritas parlava que un 20% de la població té dificultats per arribar a finals de mes. Per tant, ben vingudes siguin no les prestacions que hi ha a la seguretat social sinó les que hi haurà a la Llei de serveis socials.

El mateix passa amb les pensions mínimes de jubilació. Les pensions mínimes de jubilació que vostès, -diguem-ho així, es carreguen-, aquelles pensions mínimes, que ningú me n'ha parlat d'aquelles pensions mínimes, no tenen res a veure amb les pensions de solidaritat per a la gent gran, que hi surt a la Llei de serveis socials. Aquestes són les pensions que vam crear, -sigui dit de pas, vam crear els socialdemòcrates-, que vam fer un complement justament per aquelles persones que no tenien dret a les pensions mínimes de la CASS i van ser unes pensions mínimes de la CASS que vam crear per reemplaçar les que hi havia de l'article 41 de l'antic Reglament de la seguretat social. Perquè el que no podem fer és deixar que ningú que hagi treballat 40 anys i que hagi aportat al sistema la seva solidaritat a un sistema públic de pensions abusar de la seva solidaritat. No podem castigar-la perquè tingui un treball més residual o perquè tingui un treball menys valorat, perquè hagi tingut un salari constant del salari mínim. No podem deixar que aquesta persona es jubili amb una pensió inferior al salari mínim. Això és inhumà! Quan em deia vostè que no són inhumans, que no són... sí senyors, són inhumans! I són inhumans perquè miri, jo li demanaria a la Sra. Rodríguez, i m'ho demanaria a mi mateixa també, no es cregui que sóc una excepció o al Sr. Montané, que intentessin viure a la nostra edat amb una pensió d'invalidesa amb un 80% del salari mínim. Jo els hi demanaria que ho intentessin fer entre tots a veure si ens en sortiríem! Són 760 euros al mes i vostès això és el que estan fent, és a dir, la persona que acabi amb 40 anys, amb una pensió d'invalidesa i tingui pocs punts comprats, pocs que podria adquirir fins a l'edat dels 65 i arribi a la pensió d'invalidesa gràcies a la seva bona voluntat del complement no contributiu, si es queda a viure a Andorra perquè si se'n va a fora d'Andorra ja no podrà ni menjar, s'haurà d'espavilar i haurà de pagar el lloguer del pis i haurà de pujar la canalla amb 720 euros mensuals. Això, escolti'm, això és una retallada!

La Sra. ministra sempre diu que s'ha de justificar el dèficit, doncs miri, el dèficit s'ha de justificar. Si es justifica amb protecció social ben justificat està, ben justificat està, perquè el que fem és una inversió pel futur i una inversió per la cohesió social. El que no

podem deixar és ningú a la cuneta, perquè això sí que és ... Vostè diu que fem un discurs populista, doncs miri, vostès el fan de neoliberals. Aquí la pela, la pela, l'euro, l'euro, i d'aquí no ens en sortim. Miri, hi ha un dèficit, evidentment que hi ha un dèficit però ja li vaig dir l'any 2011, ara fa 2 anys, quan vam aprovar la primera reforma de la Llei de la seguretat social, hem començat per la teulada. Vostè ha començat el seu discurs dient que s'havia de fer una reforma del sistema de salut, encara l'estem esperant aquesta reforma del sistema de salut. Aquesta sí que havia d'anar conjuntament amb la reforma de la seguretat social perquè aquesta Llei que ens presenten avui no treu absolutament cap de les males gestions que hi puguin haver. No rebaixen les tarifes, no rebaixen les lletres claus, no canvia la nomenclatura, la Llei en si no ho fa. Després ho poden fer però de moment no ho fan.

Jo recordo que a l'any 2012 el Sr. Montané ja la instava a fer d'una vegada la cartera de serveis i a presentar mesures per revisar totes les tarifes abans de concretar mesures per ampliar el copagament. El copagament s'amplia i en canvi aquestes mesures no han vingut. La cartera de serveis no està aquí. Nosaltres creiem en què s'ha de justificar la despesa i que la despesa ha de ser amb la mateixa garantia i amb el mateix servei ha de ser el mateix. En el que no estem d'acord és en què aquesta justificació del dèficit repercuteixi només a l'usuari. No hi estem d'acord, no estem d'acord amb aquestes retallades que vostès fan perquè no tenen un altre nom, són retallades.

Diu que quan al 2011, quan vam dir que no vam votar la diferència del copagament, el percentatge de copagament, diu que per exemple les coses de fisio, els actes de fisio, doncs, no es van baixar a un 50% de copagament sinó que a un 35% de copagament. Bé, s'ha baixat i que al mateix temps es van baixar les tarifes. Nosaltres estem d'acord en que es baixin les tarifes però no se n'ha d'aprofitar només solament la Caixa de la Seguretat Social sinó que se n'ha d'aprofitar també l'usuari i precisament en aquests moments de dificultat, doncs, si es rebaixen les tarifes doncs també que se n'aprofiti l'usuari no solament la Caixa de Seguretat Social. Nosaltres no estem en contra de què es baixin les tarifes ni que es canvi la nomenclatura ni que es vigili la despesa, no hi estem en contra, en el que sí estem en contra és en les retallades.

La regla d'or, ha dit que hi havia aquesta regla d'or. Miri doncs, escolti el Sr. Montané ha dit que teníem vora de 800 euros de reserves, no en tenim vora de 800 en tenim vora de 1.000, 1.000.000 d'euros de reserva. Tenim moltes reserves i jo crec que aquestes per un moment conjuntural, per un moment

estructural, si és un moment estructural el que s'ha de fer és anar al fons de la qüestió i arreglar el problema estructural. Però, si és un problema conjuntural, doncs, potser a vegades val més que Govern fiqui el seu esforç i la seva voluntat en què la persona estigui ben protegida en el món de la sanitat i potser agafar les reserves durant un any o dos anys si és un problema conjuntural eh! Sempre estem aquí, perquè ara he sentit avui una bona notícia que diu que aquest mes per primera vegada hem pujat una mica, molt poquet, però han pujat els treballadors. És que jo desitjo que pugin no un poquet sinó que pugin moltíssim per la Seguretat Social i pel bé de tot el país. I la Llei del Pressupost diu que, no l'article 78, diu vostè Sra. ministra que cada any passarà pel pressupost. Pot o no pot? Perquè l'article 78 diu que cada any el Govern pot per la Llei del Pressupost dir quines pensions seran revalorades, quines no seran revalorades i quines baixaran de preu, perquè ningú m'ha negat que amb aquest factor de sostenibilitat hi ha pensions que podran baixar, no solament quedar congelades sinó que podran baixar. Això és amb el que nosaltres no estem d'acord, no pot haver-hi una llei que permeti que les pensions es baixin. Perquè miri aquí a Andorra tenim unes pensions molt minses, abans el Sr. Montané em feia comparacions entre Espanya, entre França. Fem les comparacions que ens convenen, ja ho ha dit ell que ho diria i té tota la raó perquè escolti'm a Espanya hi ha unes altres prestacions, a França hi ha unes prestacions familiars molt bones, a Espanya hi ha una prestació d'atur, aquí no hi ha cap prestació d'atur, per tant no podem comparar el que no és comparable. A Espanya potser es necessiten 6 mesos per accedir a la baixa de malaltia però aquí escolti'm nosaltres fem venir molts temporers, molts temporers cada any que els necessitem, ara potser en vénen menys perquè la situació és la que és però quan hi ha hagut situacions en les que els hem demanat, han vingut perquè els demanem, per que ens són útils per treballar a les temporades d'hivern, a les temporades d'estiu. Deixar aquesta gent sense la possibilitat de si estan de baixa poder cobrar els dies de baixa, em sembla una injustícia social. Aquestes coses que deia la Sra. ministra, doncs, sí miri hi ha retallades d'aquestes que ens sembla que són inhumanes, inhumanes i ho tornaré a dir una altra vegada, inhumanes! Per tant nosaltres no ens penedim gens d'aquesta esmena a la totalitat. És veritat que hem fet 110 esmenes, és veritat que treballarem molt en comissió, ningú del grup parlamentari pot dir que no treballem en comissió, treballarem moltíssim i intentarem doncs convèncer amb algunes de les coses que puguin sortir una mica millor del que és la llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el Sr. Montané ha dit que ara no tocava l'augment de les cotitzacions. Potser ara no toca però tocarà aviat. Aviat tocarà perquè estem molt desfasats amb el tema de les cotitzacions ja que hem fet comparacions amb la resta de països i caldrà plantejar un augment de cotitzacions per intentar no arribar a tenir de prendre altres mesures molt més dràstiques i poder mantenir el nostre Estat del benestar.

Amb el tema del reemborsament sí que potser es pot veure com més flexible però també més insegur, de plantejar que es reemborsarà entre el 20 i el 50% això no dona massa informació. Aquí els ciutadans no saben de quina manera es reemborsaran els seus serveis bàsics perquè no queda definit de cap manera, i aquí m'afegeixo al comentari de la Sra. González. Aquesta llei havia d'anar al costat de la cartera de serveis. La cartera de serveis ja fa massa temps Sra. ministra que hi estem treballant, vostè ho sap, jo també ho sé, i potser caldria que ja la tinguéssim d'una manera molt més ràpida, molt més urgent perquè realment ara és necessària. No podem deixar als ciutadans dient-los que ja els hi pagarem, i que un reglament ho determinarà. La cartera de serveis és fonamental per tirar endavant aquest reemborsament i hauria d'haver anat una cosa juntament amb l'altra.

I quant al tema dels períodes de cadència a 90 dies. Home! Jo sincerament ho trobo massa temps. Penso que és un servei públic i no hem d'oblidar això. És un servei públic, no és un servei privat, una companyia privada pot posar les cadències que cregui necessàries però un servei públic, que estem obligant a més a més, a la gent a cotitzar, no podem mantenir aquest tipus de temps, de cadència per poder accedir.

En quant a la justificació dels dèficits de la CASS, sí jo crec que és important que estiguin justificats però mai posant en perill a les persones. I clar, si estan justificats d'una manera ràpida, eficient, a través d'una informació molt més fluïda, el que podem evitar és que mesures dràstiques i importants que puguin posar en perill certes o prestacions o serveis que puguin rebre els ciutadans, perquè necessitem eines per poder actuar d'una manera important.

En quant al model econòmic i social, Sra. ministra ens ha dit que està canviant el model econòmic i

social. Jo penso que està canviant el model econòmic, però el social potser l'hauríem d'intentar mantenir o adaptar-lo perquè jo crec que no estem en un moment per canviar aquest model social que tenim o com a mínim hem d'intentar fer-lo més ajustat realment a les necessitats de la població, però sense excloure la gent. Hem d'intentar ser molt curosos per no excloure absolutament a ningú, i hem de donar les oportunitats. Estem en un moment en què hi ha moltes persones que estan patint, moltes famílies que tenen moltes dificultats i realment han de trobar a dins del que és la llei, tant aquesta Llei de la CASS com la Llei que estem treballant dels serveis socials i sociosanitaris les eines necessàries per poder estar a dins de la pròpia societat.

I en quant al factor de sostenibilitat, jo m'hagués agradat, a mi no m'agrada aquest factor de sostenibilitat, ja ho he dit en la meva intervenció, no m'ha agradat gens ni des del primer moment perquè crec que plantejar un factor de sostenibilitat d'aquesta manera sense una explicació al costat, sense un informe molt més ben elaborat a través d'uns experts, jo crec que és un tema molt delicat. Un factor de sostenibilitat és que tampoc no és una fórmula que pot sortir negativa i ens pot fer baixar les pensions, i això no queda clar de cap de les maneres. Jo prefereixo que la revaloració de les pensions es pugui fer a través de la Llei del pressupost perquè és una manera molt més fàcil i molt més clara cap als usuaris. I l'IPC doncs, bé era una bona eina que ens ajudava a mantenir el creixement de les pensions amb el mateix ritme de la vida. Si s'ha de replantejar d'alguna manera, però bé, s'han de buscar, la pròpia llei ha d'acotar quins mínims en els quals s'han de revalorar les pensions per no posar en perill els jubilats o els futurs jubilats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Montané teniu la paraula.

El Sr. Xavier Montané:

Gràcies Sr. síndic.

Bé només per replicar a unes mencions que ha fet tant la Sra. González com la Sra. Bonet.

Jo he parlat de què refusàvem el Projecte de Llei, un dels motius perquè consideràvem que era un projecte de llei propi per a un país com el nostre, com Andorra.

I quan he parlat d'un Estat democràtic i social, l'únic que he fet és reproduir l'article 1 de la nostra

Constitució, i per tant, tampoc he volgut insinuar que vostès consideraven o que pensaven que aquest Projecte de llei malmeta la nostra democràcia. En cap moment anava per aquí, l'únic que he volgut recalcar és que considerem que el Projecte de llei és propi pel nostre país, i com que és propi, no estem d'acord en donar suport a la seva esmena a la totalitat.

Vostè també feia referència que DA quan es va presentar a les eleccions no parlava de què es farien retallades a la CASS, no, però parlava de què volíem un model sostenible, i entenem que aquest Projecte de llei doncs ajuda a aquesta sostenibilitat. L'ajuda, no el resol del tot. Llavors jo estic d'acord amb vostè quan parla que a vegades hi ha desviacions amb el que són els estudis actuarials: sí, n'hi ha, en aquest, en els anteriors i en els futurs, n'hi haurà sempre. Per tant, molt sovint, quan se'ns acusa o quan s'acusa el Govern de què s'està fent una reformeta que no resol el problema de soca arrel. És que és impossible, és impossible perquè hem de treballar, hem d'anticipar-nos en una evolució que difícilment podem preveure, difícilment tenim la bola de vidre, però sí que podem començar a aplicar mesures correctives o com a mínim marcar mecanismes que ens permetin ser molt més flexibles quan s'hagi d'actuar.

Vostè parlava que el seu discurs ha sigut contundent. I tant que ha sigut contundent! No li dic el contrari. Que no parlava de filosofia, doncs jo penso que sí que parlava una mica filosòfic perquè quan no s'aporten idees, s'entra en el terreny del debat d'idees i les de les filosofies. I d'idees, almenys no les he sabut veure, potser n'han aportat, i escolti si m'he despistat, doncs em disculpo, però jo d'idees, nosaltres no n'hem vist.

Que si és un problema estructural o conjuntural. Bé, quan tenim un factor de conversió, del 8, de 8, el que és la branca de jubilació, entenc que és un problema estructural. Què vol dir això? Doncs escolti, quan una persona arriba a aquesta edat de jubilació, els vuit primers anys del que és el cobrament de la seva pensió, està entre cometes finançat per la seva cotització prèvia. Doncs si aquesta persona té una esperança de vida més enllà dels 73 anys, aquesta persona comença a haver d'usar les aportacions d'altres cotitzants. Tampoc volem l'equilibri perfecte, és impossible. Estem en un sistema públic, estem d'acord, però que hi ha un problema estructural, hi és. És a dir que, com he dit abans, amagar el cap sota l'ala i esperar que les coses vagin millor, doncs escolti no ho acabo de veure. El dèficit actual de la branca general: 28 milions. Tant de bo comencem a tenir més cotitzants, més assalariats i per tant es pugui autofinçar o com a

mínim el grau d'autofinançament de la CASS pugi, tant de bo! Però miri, per mirar de recuperar aquest desequilibri ho veig complicat. Tampoc volem l'equilibri perfecte, tampoc volem generar superàvit. Però el problema és estructural no conjuntural.

Les esmenes, 110 esmenes, sí són moltes esmenes, i és normal, teniu un model bastant diferent al nostre. Nosaltres també n'hem fet unes quantes i amb les del Grup Mixt les treballarem. No li puc assegurar si arribarem a uns consensos o no, però que les treballarem i farem un esforç per mirar de buscar acords ja li garanteixo.

El tema de les prestacions, vostè ha dit que aquí ningú li ha negat que hi ha retallades. Miri, jo he intentat il·lustrar, val, encara que sigui difícil, i això sí que és més difícil arribar doncs a calcar dos models i fer comparacions exactes, però el que he volgut senzillament és mirar d'il·lustrar que les prestacions que es preveuen en el Projecte de llei són prestacions doncs que podem trobar similituds amb els països del nostre entorn. Per tant, quan vostè fa les crítiques que fa, les trobem, les trobem desproporcionades.

Però el que són els complements no contributius, aquí torno a insistir. Crec que massa sovint s'obliden que hi ha una part no contributiva, val, que està coberta pel que és la futura Llei de serveis socials i sociosanitaris. I quan ens ha ficat l'exemple de la pensió mínima d'invalidesa, aquí novament, es descuida que si aquesta persona té dificultats, però no té altres recursos i l'únic recurs que té és la prestació d'invalidesa mínima que li dona la CASS, aquesta persona amb aquest mateix exemple que vostè ens deia, té possibilitats doncs de poder optar a pensions de solidaritat. Això és així. Novament, segurament no coincidirem perquè té un model molt diferent al nostre, però tampoc no ens plantejé aquí en aquesta Cambra que hi ha una insolidaritat total, tant del Govern com del grup parlamentari que li dona suport, perquè no és així.

El tema del copagament. També n'ha parlat abans la Sra. Bonet i la Sra. Mariona González. Estem d'acord, estem d'acord que modificar el percentatge de copagament ha d'anar en paral·lel amb el que és la instauració de la cartera de serveis. Totalment d'acord. I això d'alguna manera dona sentit a una de les nostres esmenes que el que busca és que qualsevol modificació que hi hagi, del percentatge de finançament, hagi de passar per aquesta Cambra. Per què? Perquè entenc que els grups parlamentaris que componen el Consell General són els que d'alguna manera han d'agafar i han de tutelar que una possible modificació en un futur vagi en aquest sentit.

Abans també deia la Sra. González que al final això només beneficia a la CASS i no a tots nosaltres. Miri, la CASS som tots nosaltres, som els assegurats. A vegades perdem una mica el món de vista i: “és que això ajuda a Govern, això és un benefici per Govern, això és un benefici per la CASS”. Però això som tots nosaltres, si és un benefici per la CASS és per a nosaltres.

El tema de les reserves. Bé, sense entrar a discutir segurament vostè té raó. Hi ha moltes més reserves de les que hi ha. També li reconec que la situació financera a la branca de jubilació és molt millor que la que viuen altres països. Això és així, però això no vol dir que ens haguem d'adormir i que no hem d'agafar, i hem d'intentar doncs anticipar-nos. El Projecte de Llei el que preveu és que si mai genera dèficit doncs hi ha obligació de finançar aquest dèficit, i nosaltres entenem que és una gran mesura perquè tal i com està la Llei ara actualment, finalment es poden usar, es poden usar els fons. Si vostè diu, bé si només és un parell d'anys, doncs mirem això es pot tornar a recuperar. Bé nosaltres creiem que no, que això s'ha de finançar perquè justament com que ja tenim un sistema prou desequilibrat, i un cotitzant o millor dit un pensionista haurà d'usar de les cotitzacions d'altres persones, però amb les seves pròpies no podrà finançar o no tindrà doncs el retorn del que és la seva futura pensió de jubilació, el que hem de fer és mirar que el nivell de reserves que tinguem en aquell moment es pugui mantenir.

I escolti, el que és el tema de les pensions, que hi ha un factor de sostenibilitat. Aquest factor de sostenibilitat doncs ens carreguem el que és la regularització per l'IPC. També voldria recordar que en anteriors anys o pressupostos, en aquesta Cambra doncs s'han agafat per majoria, però s'han congelat pensions a partir d'un cert nivell. Però hi ha pensions, les pensions més baixes s'han regularitzat per l'IPC tal com preveu la Llei actual, però també hem viscut en aquesta Cambra doncs congelacions. I a mi no em consta, no em consta cap esmena, és veritat que els pressupostos no l'han votat mai, però no em consta cap tipus d'esmena que d'alguna manera vulgui corregir aquesta congelació de les pensions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern intervé la ministra, Sra. Cristina Rodríguez.

La Sra. Cristina Rodríguez:

Sí gràcies Sr. síndic.

Just precisar que efectivament, parlem sempre que estem dissenyant això, així ho he entès des de fa molts anys un nou model, i molt sovint diem un nou model econòmic, un nou model econòmic i sistemàticament jo hi afegeixo i social, perquè l'un no va sense l'altre. A part que com sempre posem darrera la definició d'econòmic alguna cosa que no és així, que no constantment està preocupat per adequar trobar aquest equilibri entre recursos limitats i necessitats que són molt més importants. Doncs un nou model i no únicament de creixement, i crec sobretot Sra. Bonet que vostè treballant en l'àmbit de la salut està particularment sensible a valorar el que és un desenvolupament més que un creixement. Doncs insisteixo, estem dissenyant, i no és fàcil, un nou model de desenvolupament econòmic i social, i va junt. És com si em posés jo a parlar en lloc d'economicismes digués economia solidària. Doncs això és molt important, i que ho tinguem clar. Jo evidentment per moments, ja no sé si sóc neoliberal ni si socialdemòcrata a seques, i probablement més social demòcrata i progrés que social demòcrata a seques. Però siguem raonables, més enllà dels colors, més enllà del model, és el repte que tenim, desenvolupament econòmic i social, i és diferent de creixement. I si això no s'entén també podem llegir l'informe que ha fet el Sr. Sticklits, que ben interessant que és, i que un dia més d'un PIB únicament productiu tindrem un PIB social. I això s'ha de preparar.

En quant a la cartera de serveis, la primera vegada que en aquest país es va parlar de cartera de serveis és al 2007. I aleshores, afrancesada que érem, perquè treballàvem amb una consultoria francesa, li dèiem “Le Panier de biens et services”, i aleshores vam considerar que la traducció correcta seria cartera de serveis. Si considerés que la cartera de serveis és un catàleg de serveis, el tindríem i des de fa temps. I penso que el país i el nou model de salut que estem construint mereix que la cartera de serveis sigui molt més que un catàleg, i implica tecnologies, uns serveis, quina tecnologia, quina dedicació dels professionals, i és una mica més complicat, que és el que ens pensàvem. Però jo penso que ens mereixem, més que un catàleg de serveis, i estic a disposició efectivament, de la Cambra i sobretot quan s'hagin acabat els treballs parlamentaris en torn a tots els projectes de Llei, propostes de Llei que teniu, amb plaer faré una compareixença a la Comissió Legislativa de Sanitat, Medi Ambient i Afers Socials, no únicament per aquest tema sinó per la restitució que ja ho sabeu important de l'auditoria que està en curs de la CASS, per la qual hem lliurat

efectivament una sèrie d'informes a demanda del grup socialdemòcrata, però penso que és prou rellevant i tot està lligat, perquè ja és una restitució quan pugueu acceptar efectivament una compareixença.

En quant al dèficit justificat, quan es diu justificat i no mitificat, no és per posar en perill o amb afany de posar en perill una part de la població, al contrari, és per ser transparents. I de la mateixa manera que un dèficit ha d'estar justificat i que sapiguem que és el què financem, per justament assumir-ho, i sobretot com a missió d'interès general i missió de servei públic. Al contrari, però val la pena. Això és com les transferències, tenim de saber les transferències que fem i que ens imaginem en concepte de servei públic, doncs val a dir que mereix la pena que les tipifiquem perquè és que comencem a tenir els elements d'informació, sobretot si un dia es pretén fer control de gestió, control sobretot pressupostari perquè abans de fer control de gestió haurem de saber fer control pressupostari, i sobretot si s'està fent i s'està treballant amb una llei de sostenibilitat financera, i de millor utilització del pressupost. Tot això va junt, i és el que pretenem.

En quant a les comparacions amb els països, evidentment siguem molt prudents. França és un bon exemple per a les prestacions familiars tot i que darrerament hi ha hagut un debat i força interessant sobre la "modification du quotient familial". Ara bé, quan mirem les prestacions i que millor que jo que he tant treballat i tant contribuït a nivell fiscal a França, mirem el full. El full que rebem, el butlletí de salari, que veureu totes les contribucions. I la "contribution sociale généralisée", atenció que és la que finança més el sistema de seguretat social, i és enorme. Doncs atenció, prestacions familiars interessants: potser, tot i que s'estan revisant moltes coses però mirem, mirem la contribució al costat perquè la llista és llarga, a França, a Suïssa, i ho sabem els que hem treballat i hem contribuït tota la vida, part de la vida professional.

En quant al factor de sostenibilitat, el treball en comissions permetrà continuar en el bon sentit. Ho sento Sra. Bonet, efectivament consultem altres experts. Vostè probablement ha consultat un expert que és diferent dels experts que nosaltres hem consultat i efectivament no és una feina fàcil. Hem volgut ser transparents i posar-ho ja en el Projecte de llei perquè hi hagi el debat necessari. Ara bé, si es llegeix bé el Projecte de llei, qui té l'última paraula és aquesta Cambra. Quan diem per llei de pressupost aquí sí que demano que hi hagi la reflexió a la francesa, perquè penso que és important. És aquesta Cambra que té l'última paraula. Els que deixem al marge no! Cap persona al marge, cap persona "au

bord de la route!", perquè allà on no arriba la CASS arribarà la responsabilitat social de Govern.

A sí, en quant al copagament, que el nostre sistema és un bon sistema i un sistema de copagament. I per què no demanaríem justament si tant estem preocupats amb els percentatges de reembossament. Tothom sap que una presa en càrrec tan important com la presa en càrrec convencional a nivell de l'hospital és l'hospital de dia, la presa en càrrec de dia i la presa en càrrec ambulatoria. La presa en càrrec ambulatoria només la reembossem al 75% i l'altra al 90%. Per què? No és normal això. Demanem que es reembossi al 90%. D'acord, i així demostrarem que si volem treballar tots conjuntament en benefici de l'usuari ho podem fer, i ja tenim un exemple i des de fa molts anys al damunt de la taula. Doncs reembossem la presa en càrrec de dia que mereix tot el respecte i molt sovint s'ha de prendre en càrrec de dia i no amb tres o quatre dies d'hospitalització el 90%.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Cap altra intervenció...

Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

Abans en la primera intervenció el Sr. Montané ha dit que el que es buscava amb aquesta llei era un caràcter més contributiu, diguéssim que fos més contributiu perquè semblaria ser que la del 2008 és força no contributiva. Nosaltres entenem, els socialdemòcrates entenem que la CASS no és una companyia d'assegurances privada, és una entitat que jo crec ha de mantenir l'esperit solidari amb el que es va crear, i l'Estat el que ha de fer és garantir un determinat nivell de prestacions als seus ciutadans. Independentment del dèficit que pugui crear ha de garantir un cert nivell de prestacions als seus ciutadans perquè ningú pot quedar al marge, que ja li explicaré a la Sra. ministra si hi ha gent que queda al marge o no! Però sense que es pugui condicionar pels recursos que aquests aportin via cotitzacions socials. Segurament que no n'hi haurà prou per finançar tota la sanitat amb les cotitzacions via social, o s'augmenta o evidentment que no n'hi haurà prou. Però bé, suposo que la gent, ara que se'ls hi demanarà, i jo crec que està bé i ja era hora, doncs, que paguessin un IRPF en lloc de dir-los-hi que és per poder signar convenis per evitar la doble imposició. Doncs, ja estaria bé també que els hi

diguessin que la part que paguen de l'IRPF se'n va a donar unes prestacions més grans a les persones, a tots els assegurats, que finalment són tota la població, tampoc estaria malament. Jo crec que quan saps cap a on revenen els teus pagaments estàs més satisfet, tens menys ganes de protestar, no? Jo crec que un plantejament contributiu en el sentit que plantejava el Sr. Montané, no sé, ens portaria a l'absurd de reduir prestacions fins arribar a l'autofinançament. Abans se li ha escapat una o dos vegades la paraula "autofinançament"... suposo que és que se li ha escapat perquè realment no crec que vulgui que una seguretat social, que una Caixa Andorrana de Seguretat Social, s'autofinanci perquè això és impossible tal com està la gent, cada vegada viuen més, serà impossible que s'autofinanci.

Llavors, ha dit també que al seu programa parlaven de què canviarien la Llei de la seguretat social. Jo al seu programa el que sí que vaig veure és que parlaven de què impulsarien els plans de jubilació d'empreses i personal privat com a complement de les prestacions de jubilació públiques, i realment, i tant que els promocionen, els fomenten amb aquesta Llei és el que fan, fomentar-los.

Diu que en el meu discurs no he donat cap idea... Avui no es tractava de donar idees, jo les idees ja les he donat amb les esmenes, tots els grups parlamentaris les han donat amb les esmenes parcials i ja les discutirem les idees. Avui es tractava de parlar del projecte que ens va presentar Govern, no estàvem parlant de les nostres idees que les tenim i les tenim ben clares.

La pensió de solidaritat no li tornaré a explicar que no té res a veure amb la pensió mínima. Una pensió de solidaritat per a la gent gran que està a la Llei de serveis socials és una prestació assistencial perquè si aquesta persona que és gran i viu sola però té dos o tres fills, o té un nét i que el pot mantenir no se li donarà cap pensió de solidaritat. En canvi nosaltres pensem que si ha portat quaranta anys treballant i cotitzant en el sistema, té dret a una pensió que permeti viure dignament, que és igual al salari mínim, no?

L'IPC diu que... L'IPC, és veritat, al 2011 a la Llei aquella que vostè parlava abans, al 2011 crec recordar que gràcies a una esmena dels socialdemòcrates, les pensions de jubilació es van congelar a partir de 2.000 euros, crec recordar, perquè el Govern l'havia posat a partir de 1.000 euros i van fer una esmena que va estar acceptada en comissió i es van congelar les pensions a partir de 2.000 euros cap amunt es van congelar i de 2.000 cap avall es va augmentar l'IPC. Però és que aquesta Llei no ho diu això, és que aquesta Llei diu que segons quin import de pensió se la podrà rebaixar...

no congelar, rebaixar... i ho torno a repetir, rebaixar! Al 2011 si aquesta Llei hagués estat en vigor diu, la memòria econòmica, números seus també... números seus, que si hagués estat en vigor en lloc d'augmentar el 2,5% d'IPC perquè la gent no perdessin poder adquisitiu, s'hagués disminuït la pressió 3,56%, és que és molt fort això! No hi ha prou amb què es congelin, no! És que es poden disminuir i això entenem que és una presa de pèl per a tothom i, a més a més, en un país on, -tinc per aquí les dades-, de les 8.697 pensions que hi ha, 7.646 són inferiors a 1.000 euros... Són unes pensions molt petites, no podem jugar amb la vida dels jubilats! No podem! Senyors demòcrates, no podem!

La Sra. ministra ha dit que la cartera de serveis... Nosaltres estem d'acord amb la cartera de serveis, nosaltres estem dient i vostè ha dit que la cartera de serveis es mereix tota la feina que calgui fer, que s'han donat compte que no era tan fàcil de fer-la, que requereix molt més temps. És el que nosaltres diem de la Llei de la CASS, és que no es mereix la Llei de la CASS i tots els seus assegurats més temps per poder reflexionar i per no fer aquestes retallades tan evidents? També s'ho mereix. I ja li vaig dir al 2011 i li torno a repetir ara: hem començat la casa per la teulada, perquè aquesta Llei... aquesta Llei, li torno a repetir el que fa és retallar, aquesta Llei que vostès han presentat retalla... sí que és veritat que retalla finançament, però retalla finançament que va directament als assegurats. Però escolti'm, amb la cartera de serveis, amb el pagament de l'Hospital amb processos que segurament que també tenien la intenció de fer-ho però que segurament és molt més llarg del que es pensaven, amb la rebaixa de les tarifes, amb el canvi segons de quins actes de nomenclatura... Amb això sí que aconseguirem que la despesa baixi... però sense que afecti als assegurats que és del que nosaltres ens queixem. Doncs, paral·lelament si no hi ha hagut temps per desenvolupar el que és el model sanitari perquè no l'han tingut i nosaltres ja ho entenem, doncs, haver esperat una mica i haver fet primer, a veure, mireu quina despesa ens estalviem en aquesta remodelació del model sanitari, que segurament en rebaixarem molta, però aquesta Llei ni arregla els abusos ni arregla tot això que és del que nosaltres ens queixem.

Miri, diu que els dèficits han de ser justificats per la transparència... I tant que han de ser justificats per la transparència, però escolti, a mi si Govern em porta una partida i em diu: "Mira, hi haurà 27 milions de transferència a la Seguretat Social perquè no volem deixar, no volem que les persones es quedin indefenses i desprotegides i, per tant, no volem que ningú es quedi a la cuneta. Perquè, senyora ministra, sí que hi ha gent que es queda a la cuneta. Si aquesta

Llei hagués estat en vigor al 2011, 576 persones, -segons una altra vegada la memòria econòmica-, s'haurien quedat sense dret a baixa... Aquestes persones s'haurien quedat, totes, a la cuneta. I si aquesta Llei quan entri en vigor totes aquestes persones a sobre que tenen la desgràcia de patir una invalidesa, malaltia i es queden invàlides a quaranta, quaranta-cinc anys, a cinquanta anys i no poden treballar mai més a la vida, se n'han d'anar al Ministeri de Benestar a demanar caritat... Doncs, miri senyora ministra, ho torno a dir que el nostre discurs potser és populista però el seu és neoliberal completament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Mixt. Vol intervenir Sra. Sílvia Bonet...

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Només afegir una cosa. Quan hem parlat que hi ha un canvi de model econòmic i social penso que el que és important és que l'economia no ha de determinar mai el social... mai! Perquè si no posem en risc a moltes persones i generem dificultats. Penso que ha de ser al contrari, que el social és el que ha de determinar o marcar l'economia.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata. Sr. Xavier Montané.

El Sr. Xavier Montané:

Sí, només un sol punt per no allargar més el debat i perquè no hi hagi una nova intervenció.

Només fer una menció sobre el tema de la revaloració de les pensions. És veritat que la Llei actual marca que la regularització actual de les pensions és per l'IPC amb la salvetat del comentari que abans feia la Sra. González amb aquesta esmena que es va fer a la modificació legislativa al 2011 i també amb la Llei del pressupost que va haver-hi a posteriori.

Jo el que voldria destacar és que és veritat que hi ha un factor de sostenibilitat, és veritat que es canvien les regles del joc. El que busca aquest factor de sostenibilitat, al nostre punt de vista, és d'alguna

manera il·lustrar la insostenibilitat del sistema. Per què? Perquè, doncs, al moment de mirar, de revalorar les pensions s'han de tenir en compte l'IPC, -no ens hem d'oblidar de l'IPC-, però si hem de tenir en compte l'evolució del propi sistema també s'ha de tenir en compte la relació cotitzants-pensionistes... perquè és clar, aquí si hi ha una desproporció de relació la cotitzants-pensionistes això afecta negativament amb el que és el sistema des del punt de vista financer.

També s'ha de mirar l'evolució dels salaris. L'evolució dels salaris també juga un rol important en el que és l'evolució de les cotitzacions, ja que les cotitzacions estan relacionades amb els salaris.

Per tant, el que es busca és il·lustrar de forma objectiva i a través d'un càlcul quina hauria de ser la revaloració teòrica per anar a buscar aquesta sostenibilitat. Però estem d'acord amb vostè, no hem de cenyir-nos amb criteris econòmics o financers, no, no és el rol que s'ha de jugar, perquè el Projecte de llei preveu..., -el Projecte de llei després en comissió ja veurem com queda el text-, però, el Projecte de llei, ja avui, sense cap tipus de modificació preveu la no aplicació d'aquest factor de sostenibilitat, que és que molt sovint quan expliquem les coses es deixen alguna cosa en el tinter i després s'ha d'explicar i al final qui d'alguna manera haurà de dictar com s'han de revalorar les pensions és el propi Consell General, com ha fet ja amb la Llei 17/2008 que tot i que preveu que es revalorin automàticament per l'IPC, s'hi ha fet una salvetat. Doncs, aquí serà exactament el mateix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Govern desitja intervenir...

No...

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha cap altra intervenció donem per acabat el debat i passem, acte seguit, a la votació de l'esmena a la totalitat.

S'obre un breu termini de temps per poder votar.

(votacions)

Sr. secretari si vol procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

3 vots a favor; 25 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat declaro desestimada l'esmena a la totalitat i havent-se presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de Llei seguirà el seu tràmit en la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient.

Se suspèn la sessió durant 15 minuts.

(Són les 17.54h)

(La M. I. Sra. Meritxell Verdú deixa la sala)

Es reprèn la sessió.

(Són les 18.16h)

El Sr. síndic general:

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2. Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 70/2013, del 16 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió la Sra. Mariona González Reolit, nomenada ponent per part de la Comissió.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

El passat dia 27 de novembre, la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent del Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals i, com a tal, exposo avui l'informe de la Comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar, en les reunions mantingudes els passats dies 27 de novembre, 11 i 12 de desembre, el Projecte de llei i les 18 esmenes presentades: 11 per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, 6 per part del Grup Mixt i una per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

Del total d'esmenes presentades, 9 van ser aprovades per unanimitat i 4 més van ser transaccionades i aprovades per unanimitat.

D'altra banda, 2 esmenes no van ser aprovades i 3 més van ser retirades.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Entrem en el temps de les intervencions per part dels grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a consideració el Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

La modificació d'aquesta Llei va d'acord amb el procés de reforma estructural que s'està duent a Andorra, com pot ser amb la Llei 10/2012, del 12 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra, amb l'objectiu que quedi regulat de forma coherent que, per accedir a l'exercici d'una professió liberal titulada, a partir d'ara, és suficient amb l'acreditació de la residència efectiva i permanent, sense el perjudici que hagi de concórrer el tracte de reciprocitat, tal com queda explicat a l'exposició de motius. També queden regulades d'una forma més flexible les autoritzacions d'exercici de professions titulades, mitjançant l'habilitació especial.

No podem negar que millorar o modernitzar el marc jurídic tant de l'accés com de l'exercici on es desenvolupen els professionals titulats i els respectius col·legis o associacions professionals, té uns efectes positius sobre l'activitat econòmica i, al mateix temps, sobre la protecció dels consumidors i usuaris. Es posa de relleu la necessitat d'aplicar els coneixements i tècniques pròpies d'una ciència o branca del saber en el seu exercici, obtinguts a través d'un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior i també es millora el redactat sobre el deure d'assegurança tant dels professionals que treballen per l'Administració com pels que treballen per compte d'altri, tenint en compte que ha de ser responsabilitat d'aquell per al qual es presten els serveis.

Les professions sanitàries, per poder exercir, prèviament han d'inscriure's al Registre de Professionals Sanitaris ja existent.

Es crea també el Comitè Tècnic de Valoració de l'Exercici de les Professions Titulades que emetrà un

informe no vinculant sobre la concurrència dels requisits per l'obtenció de l'exercici de la professió titulada.

Quant al rol dels col·legis professionals, el nostre grup parlamentari ha presentat algunes esmenes que han anat orientades a deixar més clar en quins casos calia la col·legiació obligatòria, tot i que acceptem que els estatuts dels diferents col·legis professionals ho puguin establir.

Finalment, pel que fa a les infraccions, entre d'altres, s'incorporen sancions relacionades sobretot amb l'intrusisme o les actuacions professionals irregulars, ja que són una pràctica de competència deslleial especialment perniciosa per a professionals i empreses, d'especial interès per a associacions i col·legis professionals.

En definitiva, aquesta modificació legislativa aporta més seguretat jurídica tant als professionals titulats com als col·legis i associacions professionals per la qual cosa, el nostre grup parlamentari votarà a favor d'aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula la consellera Sra. Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals, aprovada el 15 de maig del 2008, regula de manera innovadora i més complerta l'exercici de les professions liberals i, alhora, adapta l'ordenament jurídic andorrà al marc europeu en matèria de reconeixement de titulacions.

Fins al moment, el decret d'exercici de Professions Lliberals, norma amb rang de llei aprovada pel Consell General l'any 1977, havia estat l'instrument principal que havia permès emmarcar el desenvolupament normatiu en tot allò referit a aquesta matèria.

Aquella norma però havia esdevingut parcialment inadaptada o, en qualsevol cas incompleta, a fi de regular millor l'exercici de les professions liberals, i s'havia d'adaptar amb la realitat social i econòmica d'aquells moments del Principat d'Andorra, desenvolupant un tractament general del seu exercici tot atenent, el seu important vessant associatiu, tant des del punt de vista privat com col·legial.

La Llei 6/2008 complia totes aquestes necessitats definint el concepte de professió liberal, establint les condicions i els requisits per accedir al seu exercici, enumerant els drets i deures que tenen o han de complir els professionals liberals. Aquesta legislació també regulava els col·legis i les associacions professionals, creant el Registre de Professionals Liberals, Col·legis i Associacions Professionals i preveia el règim disciplinari en l'exercici de les professions liberals d'una banda, i col·legial, d'una altra.

La Llei 6/2008 va ser objecte d'una modificació per la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra.

Aquesta Llei 6/2008 i la seva modificació han suposat un avenç i una millora substancial en la regulació de l'exercici de les professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

Ara bé, tal com diu l'exposició de motius de la modificació de Llei que avui aprovarem, l'aplicació pràctica d'aquesta Llei i la seva modificació d'ençà que van entrar en vigor, han posat de manifest algunes discordances o mancances que calia resoldre per tal d'atorgar una seguretat jurídica més gran a tots els implicats.

No enumeraré totes les modificacions que es fan, però sí parlaré d'unes quantes més rellevants.

S'ha substituït el terme liberal pel de titulat o titulada. El terme liberal resultava inadequat ja que la professió s'exerceix no només per compte propi, sinó també per compte aliè. Aquesta substitució ha estat idònia i necessària tenint en compte que precisament aquesta Llei regula els dos règims d'exercici.

També s'ha completat el contingut de l'article 1, incidint en el fet que la Llei regula no només l'exercici, sinó també l'accés a les professions titulades.

En relació amb les professions sanitàries s'ha introduït la necessitat que amb caràcter previ s'hagi obtingut la inscripció al Registre de Professionals Sanitaris ja existent.

Igualment, s'ha creat el Comitè Tècnic de Valoració de l'Exercici de les Professions Titulades, i per primer cop es regula l'exercici de curta durada d'una professió titulada per part d'un professional no resident, quan no supera els trenta dies per any natural.

A la vegada, s'ha precisat que un dels requisits per crear un col·legi és l'existència d'un nombre de professionals en exercici suficientment ampli que ho justifiqui, sense que calgui com fins ara que l'exercici tingui caràcter lliure.

I finalment també m'agradaria destacar que es fa constar que només es poden crear col·legis professionals quan es tracti de professions per a l'exercici de les quals es requereix un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior.

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata està d'acord amb aquestes i totes les altres modificacions que es fan a l'actual Llei. En aquest sentit, el nostre grup va presentar 11 esmenes que tenien com a únic objectiu millorar el text.

Vull agrair el bon ambient de treball i la predisposició que hi ha hagut a la Comissió d'Interior per acceptar les nostres esmenes, ja que totes o bé han estat aprovades per unanimitat o, retirades per transaccionar-les i aprovades també per unanimitat. Aquesta entesa i bona feina s'ha traduït amb un text més complert del que havia presentat el Govern.

Per tot l'exposat el nostre Grup Parlamentari votarà favorablement al Projecte de Llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata té la paraula el Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Els membres dels altres dos grups parlamentaris ja han explicat la importància d'un Projecte de llei com el que avui es presenta a aquesta sessió del Consell General per ser votat. Vull agrair en nom de tots els membres de la Comissió d'Interior del nostre grup parlamentari, a les consellera Sra. Mariona González i Sra. Sílvia Bonet la tasca en Comissió que ha permès oferir un treball altament constructiu, i també comentar que les conselleres que m'han precedit m'han tret el discurs perquè ho han explicat tot.

De totes formes intentaré fer una síntesis i molt breument, per tal de no repetir l'exposat per part de les conselleres i voldria així citar els tres objectius bàsics d'aquesta modificació.

En primer lloc l'actualització d'una Llei que té gairebé 5 anys i que per tant havia quedat en algun punt desfasada. Durant aquests darrers anys i més recentment amb la Llei d'inversió estrangera, el país ha avançat i progressat moltíssim en aquesta matèria i com no podia ser d'altra manera la llei havia de ser actualitzada per tal de recollir aquesta nova realitat.

En segon lloc, dotar de major autonomia i responsabilitat a cada un dels distints col·legis professionals a l'hora d'establir els seus principis rectors així com la vinculació dels seus col·legiats. En tercer lloc, la resolució de mancances o imprecisions constatades amb l'aplicació de la llei, doncs, la norma no deixava clara alguns dels preceptes que recollia, és per tant, un reforç a la seguretat jurídica dels operadors. Sovint hem sentit el nostre president del grup, el Sr. Ladislau Baró, explicar que són les lleis i els processos els que s'han d'adaptar a les necessitats dels nostres i a la realitat del nostre país i no al contrari intentant forçar l'adaptació dels ciutadans a aquestes normes i procediments. Des del nostre grup estem plenament convençuts que des de les institucions de l'Estat hem de ser vigilants i aquesta llei ho és, a què les normes que aprova el Consell General, entre altres, respectin aquesta realitat de país, aquesta realitat ciutadana, en definitiva, aquesta realitat que la gent que dia a dia es troba en situacions en el nostre sistema jurídic ha de donar resposta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna intervenció per part del Govern...

Sr. ministre Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

El Consell General en la sessió del 15 de maig del 2008, va aprovar la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals, atès que calia una regulació nova i més completa de l'exercici de les professions liberals i, alhora, era necessari adaptar l'ordenament jurídic andorrà al marc europeu en matèria de reconeixement de titulacions.

Aquesta Llei va ser objecte d'una modificació puntual recent, en mèrits de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra.

Ara bé, l'aplicació pràctica de la Llei 6/2008 d'ençà que va entrar en vigor, i també des de la nova conjuntura derivada del procés d'obertura econòmica, ha posat de manifest, com s'ha dit, algunes discordances o mancances que calia resoldre, per tal d'atorgar una seguretat jurídica més gran als professionals liberals i a les altres persones o a l'Administració pública amb els quals interactuen en la realització de les funcions que els són pròpies i

conferir, alhora, més seguretat jurídica, aportant claredat i rigor sistemàtic a diversos articles.

En aquest sentit, el Projecte de Llei que avui se sotmet a l'aprovació d'aquesta Cambra conté, en primer lloc, modificacions que pretenen resoldre la disfunció constatada i que ja s'ha comentat entre la terminologia emprada i el concepte normatiu que s'hi conté, atès que resulta inadequat qualificar com a professió liberal la que s'exerceix no només per compte propi, sinó també per compte aliè, quan la Llei regula ambdós règims d'exercici, motiu pel qual s'ha substituït el terme "liberal" pel de "titulat o titulada". En efecte, el que caracteritza la professió titulada és la necessària aplicació de coneixements i tècniques propis d'una ciència o branca del saber en el seu exercici i, per fer-ho, cal estar en possessió d'un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior, independentment del règim en què s'exerceix aquesta professió, i es tracta en ambdós casos d'extremes, en els quals s'ha incidit en diverses de les modificacions.

En relació amb la subjecció al tracte de reciprocitat que va introduir la Llei 10/2012, vinculant per a les persones de nacionalitat diferent a l'andorrana, s'han inclòs algunes excepcions puntuals, a saber la possessió d'un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior emès per l'Estat andorrà, la residència efectiva i permanent a Andorra durant com a mínim vint anys a la data de l'entrada en vigor de la Llei 10/2012, i l'exercici de la professió titulada per compte aliè de forma exclusiva.

També s'ha configurat l'obtenció de l'autorització d'exercici de la professió titulada com a facultativa quan es desenvolupa exclusivament per compte de l'Administració pública, excepció feta d'aquelles professions col·legiades on la Llei de creació del col·legi corresponent disposi altrament, si s'exerceixen tasques pròpies de la professió col·legiada.

S'incorpora com a novetat l'exercici de curta durada d'una professió titulada per part d'un professional no resident, així com la possibilitat, introduïda per via d'esmena i a molt bon criteri, d'obtenir l'autorització d'exercici d'una professió titulada quan aquesta es desenvolupi, exclusivament, per compte aliè, encara que no es sigui resident, si es disposa d'una autorització d'immigració de treball fronterer.

Al mateix temps, s'han introduït diversos canvis a la disposició addicional segona, que regula les autoritzacions d'exercici de professions titulades mitjançant habilitació especial, per permetre més flexibilitat i adaptació als supòsits concrets que fan l'objecte d'aquestes autoritzacions, establint que les

mateixes puguin ser limitades en el temps o permanents, segons el cas.

Amb la modificació parcial de la Llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques, que integra el nou Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals, també es limita el pagament de la taxa al professional titulat que treballa per compte propi.

La resta de modificacions introduïdes pretenen dotar el text d'una millor estructura sistemàtica i en clarifiquen la redacció, especialment en relació amb els deures d'assegurança a càrrec del professional titulat, la regulació dels actes d'intrusisme i la competència del Govern per a l'exercici del règim disciplinari, els requisits de creació dels col·legis professionals, el règim de recursos o el règim d'inscripció en el Registre corresponent.

En aquest sentit, el Govern valora positivament els canvis duts a terme i que dimanen de les esmenes proposades pels tres grups parlamentaris i que han estat aprovades, les quals afavoreixen l'assoliment de les finalitats cercades en mèrits del Projecte de Llei.

Finalitzo la meua intervenció agraint el vot favorable dels grups parlamentaris d'aquesta Cambra al Projecte de Llei de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Bé, si no hi ha més intervencions i si ho hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de Llei.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia.

3- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 70/2013, del 16 de desembre.

Intervé per exposar l'informe de la Comissió el Sr. Carles Enseñat Reig nomenat ponent per part de la Comissió.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies, Sr. síndic.

El passat dia 27 de novembre, la Comissió Legislativa d'Interior em va nomenar ponent del Projecte de Llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars i, com a tal, exposo avui davant del Consell General l'informe de la Comissió.

La Comissió Legislativa d'Interior va examinar, en les reunions mantingudes els passats dies 27 de novembre, 4 i 11 de desembre, el Projecte de Llei i les 13 esmenes que s'hi havien presentat, 10 per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, 2 per part del Grup Parlamentari Demòcrata i una per part del Grup Mixt.

Del total d'esmenes presentades, 6 van ser aprovades per unanimitat i 5 més van ser retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat.

D'altra banda, 2 esmenes no van ser aprovades.

La Comissió va acordar també, per unanimitat i en coherència amb l'esmena 4, transaccionada i aprovada per unanimitat, substituir el terme "objecte" pel terme "subjecte" en l'article 2 del Projecte de llei.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Intervencions per part dels grups parlamentaris...

Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui sotmetem a examen i votació el Projecte de Llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Una llei fonamental que dona el marc jurídic adequat per regular els processos d'incapacitació i internament en situacions determinades. De la mateixa manera que regula el rol de les institucions tutelars i la guarda i la protecció de les persones que no tenen una capacitat plena d'autogovern.

Durant aquest temps d'aplicació s'han anat observant diferents mancances o imprecisions que han provocat en la present modificació.

Una modificació que va orientada a donar resposta a diferents necessitats per assegurar que els processos es duguin a terme respectant els principis que emanen de la nostra Constitució sobre tot els que es relacionen amb els drets i llibertats de les persones.

De les millores més importants que aporta aquesta modificació troben un escurçament en els processos d'incapacitació que no serà de més de sis mesos, de la mateixa manera que amb la notificació de l'Aute es podrà nomenar ja el tutor.

També es rehabilita la pàtria potestat als dos pares un cop l'interessat arriba a la majoria d'edat.

A partir d'aquesta modificació es podrà nomenar més d'un tutor.

I finament s'afegeix el Departament de benestar dintre del ventall de persones o institucions legítimes per promoure la declaració judicial d'incapacitació. El nostre grup parlamentari va fer una esmena amb la qual volia incloure als professionals sanitaris de referència en la promoció de la declaració, però no ha estat possible.

Tot i així, aquesta modificació aporta millores substancials que fan que el nostre grup parlamentari voti a favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula la consellera Mariona González.

La Sra. Mariona González:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, aprovada el 17 d'octubre del 2002, en el capítol IV dedicat a la protecció i garantia dels drets, regulava a l'article 22 la incapacitació i tutela amb caràcter provisional i establia a la disposició final segona que el Govern, en el termini d'un any, havia de sotmetre al Consell General un projecte de llei regulador de la incapacitat i el sistema tutelar amb caràcter general.

Per tal de donar compliment a aquest mandat, es va elaborar la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars que va ser aprovada pel Consell General el dia 3 de novembre del 2004. Una Llei que regula la incapacitació i l'internament en situacions determinades tot ajustant-se plenament als principis que emanen de la nostra Constitució i tenint en compte el respecte necessari als drets fonamentals també reconeguts per la nostra Constitució.

També regula de forma completa i sistemàtica les institucions tutelars que permeten conferir a determinades persones la guarda i protecció d'aquelles que no tenen una capacitat plena d'autogovern.

Així doncs aquesta Llei va suposar un avenç i una millora substancial en la regularització de la incapacitació, l'internament i les institucions tutelars.

Ara bé, tal i com diu l'exposició de motius de la modificació de la Llei que avui aprovarem, el temps transcorregut d'ençà de la seva entrada en vigor aconsella modificar diverses de les seves disposicions o afegir-ne de noves, per resoldre algunes mancances o imprecisions constatades. Aquests canvis són especialment importants pel que fa a la regulació del procediment judicial d'incapacitació, tenint sempre present que han de prevaldre els drets i l'interès de les persones mereixedores de protecció.

A continuació em referiré a les que crec que són les modificacions més rellevants.

En primer lloc, s'amplia el ventall de les persones legitimades per instar la declaració judicial d'incapacitació, atès que s'hi inclou la mateixa persona interessada i el ministeri encarregat dels afers socials del Govern.

En segon lloc, en concordança amb la pròrroga de la pàtria potestat que ja preveia l'actual llei quan la persona incapacitada assolix la majoria d'edat, era lògic incloure-hi la possibilitat de la seva rehabilitació, adreçada a les persones majors d'edat que són incapacitades, la qual cosa ha de permetre en aquests casos una protecció reforçada d'aquestes persones. Aquesta nova figura també ha justificat la modificació de l'article en què s'enumeren quines són les persones sotmeses a tutela.

En tercer lloc, es fa una modificació per instaurar un procediment judicial d'incapacitació més àgil i concentrat, amb una durada que no pot excedir els sis mesos.

Finalment també s'ha afegit un tercer apartat a l'article 13, que regula el control de l'internament. D'aquesta manera es dona compliment en relació amb el recurs a mitjans de contenció física dels internats que va fer el Comitè de Prevenció de la Tortura i de les Penes i Tractaments inhumans o Degradants del Consell d'Europa en la darrera visita que va efectuar al Principat d'Andorra, a finals de l'any 2011. Així doncs, es preveu que cal l'autorització del metge, prèvia o immediatament posterior en el cas que no sigui possible, i es fa palès que es tracta d'una mesura excepcional i de durada limitada. Gràcies a una esmena del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, aquesta durada es

fixa en un màxim de dues hores, sense perjudici que la seva prolongació requereixi una nova valoració mèdica, i que totes les dades rellevants vinculades a l'ús d'aquest recurs s'hagin de fer constar per escrit.

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata està d'acord en aquestes i totes les altres modificacions que es fan a l'actual Llei.

No obstant això vam presentar deu esmenes que el que pretenien era millorar el text i en segons quins casos dotar-lo de més precisió. En bona tècnica legislativa no és convenient la indeterminació i ens semblava aconsellable evitar alguna que altra expressió que pogués crear situacions d'inseguretat.

Vull tornar a aprofitar ja que tinc la paraula per tornar a agrair el bon ambient de treball i la predisposició que hi ha hagut a la Comissió d'Interior per acceptar les esmenes ja que de les tretze que han estat presentades pels tres grups parlamentaris, només dues han estat rebutjades, la resta han estat o bé aprovades per unanimitat o bé retirades per transaccionar-les i aprovades també per unanimitat. Aquesta bona feina s'ha traduït amb una millora del text presentat pel Govern.

Per tot l'exposat el nostre Grup Parlamentari votarà favorablement al Projecte de llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Gràcies Sr. síndic

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata, intervé la Sra. Sofia Garrallà.

La Sra. Sofia Garrallà:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars va comportar un avenç i una millora substancials en la regulació de la incapacitació, l'internament i les institucions tutelars, en ser la primera regulació completa i sistemàtica al Principat en la matèria.

Avui, quan han passat nou anys des de l'aprovació de la mateixa, es sotmet a debat la seva modificació, modificació que permetrà resoldre mancances o imprecisions constatades en la seva aplicació, -especialment pel que fa a la regulació del procediment judicial d'incapacitació-, així com per donar major seguretat jurídica als operadors jurídics i afavorir l'economia processal, tenint sempre present que han de prevaldre els drets i l'interès de les persones mereixedores de protecció.

Faré doncs només una pinzellada d'aquesta modificació per quan ja ha estat extensament exposada pels dos grups parlamentari que m'han precedit.

Així doncs, es preveu la possibilitat de rehabilitar la pàtria potestat si es promou la incapacitació un cop assolida la majoria d'edat; es precisa quins són els actes realitzats per la persona incapacitada que poden ser impugnables i es fixa un termini de caducitat de quatre anys.

Al mateix temps i com ja he exposat, la Llei reforça els drets i interessos de les persones mereixedores de protecció. En aquest sentit s'amplia la legitimació activa per promoure la declaració judicial d'incapacitació al propi interessat i al Ministeri encarregat dels Afers Socials; es contempla de forma expressa, que ja es venia fent a la pràctica, la intervenció preceptiva del Ministeri Fiscal en qualsevol procediment d'incapacitació i, en el cas que aquest darrer insti l'acció, es preveu que l'interessat nomeni un advocat o tingui un defensor judicial; així mateix i seguint recomanacions del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes i Tractaments Inhumans o Degradants del Consell d'Europa, es regula l'ús de mitjans de contenció física amb les persones internades.

S'amplia també el nombre de persones legitimades per sol·licitar a l'òrgan judicial la constitució d'un consell de tutela per la gestió familiar del qual forma part el tutelat i conseqüentment també la seva extinció; es preveu que el tutor necessiti autorització judicial i els menors emancipats o habilitats d'edat l'assentiment del curador per deixar diners a crèdit; i es contempla, -aquí sí que és una novetat de la Llei-, el fet que la tutela pugui ser exercida per una o més persones físiques o una persona jurídica i la possibilitat de nomenar tutors substituïts en cas de vacança en la tutela.

Finalment es preveu un nou procediment d'incapacitació més abreujat, -s'escurça en aquest sentit el procediment-, i concentrat, -se simplifica la tramitació-, que no pot en cap cas superar els sis mesos, sense desmerèixer en cap cas les garanties processals.

Examinat doncs el Projecte de Llei de modificació de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars el Grup Parlamentari Demòcrata hi votarà favorablement.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna intervenció per part del Govern...

Té la paraula el Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, va suposar la primera regulació completa i sistemàtica al Principat d'Andorra de la incapacitació i l'internament en situacions determinades, així com de les institucions tutelars que permeten conferir a determinades persones la guarda i la protecció de les que no tenen una capacitat plena d'autogovern.

Si bé la Llei esmentada ha comportat un avenç i una millora substancials en la regulació de la incapacitació, l'internament i les institucions tutelars, i encara ofereix un marc jurídic adequat i adaptat a les circumstàncies socials i econòmiques actuals, era aconsellable modificar diverses de les seves disposicions o afegir-ne de noves, amb la finalitat de reforçar els drets i les garanties de les persones incapacitades o que es pretén declarar com a incapacitades, com també de les persones internades, i millorar la protecció de la qual han de ser mereixedores, i alhora regular un procediment judicial d'incapacitació que es tramiti amb una celeritat més gran i de forma més concentrada, sense obviar les garanties necessàries que han de concórrer.

Amb aquestes finalitats, s'ha ampliat en primer lloc el ventall de les persones legitimades per instar la declaració judicial d'incapacitació, i s'ha modificat la regulació referida a la legitimació passiva en el procediment judicial d'incapacitació, tot millorant la definició de la intervenció del Ministeri Fiscal.

És cert en aquest àmbit que el Grup Parlamentari Mixt havia formulat una esmena per tal que també estiguessin legitimats per promoure la declaració judicial d'incapacitació, el metge o la infermera referent. I crec que amb bon criteri aquesta esmena no es va acceptar ja que el que es pretén amb el procediment és que el metge o en el seu cas la infermera referent puguin constituir-se en el seu moment com a intervinent en el procediment dotats d'independència i imparcialitat. I si es converteix en part demandant això ja no serà possible quan el seu criteri és molt important als efectes de poder dirimir sobre la incapacitació. D'altra banda, això no és obstacle al fet que aquest metge o infermera referent pugui comunicar la situació al seu ministeri de tutela, a saber al Ministeri de Salut i Benestar que precisament amb la modificació que proposa el Projecte de Llei també podrà instar a partir d'ara el procediment d'incapacitació.

Alhora i com s'ha dit, s'ha configurat un procediment judicial d'incapacitació més àgil i concentrat, amb una durada que no pot excedir dels sis mesos, que s'inicia amb la presentació de la demanda degudament motivada i que ha de designar les persones que es proposen per ser titulars de la institució tutelar. En efecte, es preveu que aquest nomenament es faci en la mateixa sentència que declara la incapacitació, i no en el marc d'un procediment ulterior, com succeeix actualment.

El procediment d'incapacitació es troba regit, a partir de la demanda, pel principi d'oralitat i immediació del batlle, el qual ha de procedir, imperativament, a l'exploració de la persona que es pretén incapacitar, mantenint a l'ensems totes les garanties que permetin donar compliment als principis d'audiència i contradicció.

A fi de poder complir els terminis processals, es preveu que, si bé les institucions protectores de les persones mancades de capacitat d'autogovern es regulen per la llei nacional de la persona incapacitada, es pugui tanmateix, aplicar la llei andorrana si hi ha una manca de prova en aquesta qüestió.

El batlle coneixedor del procediment d'incapacitació és competent a partir d'ara per conèixer i resoldre respecte de totes les vicissituds que es deriven de la mateixa, doncs, no només és el que ha de tramitar i resoldre, quan sigui el cas, respecte de les mesures provisionals de protecció prèvies a la sentència, sinó també de tots els extrems posteriors, en fase d'execució de sentència, com ara el cessament i el nou nomenament del titular de la institució tutelar.

S'ha clarificat la possibilitat d'impugnació dels actes realitzats per la persona incapacitada, quan contravingui el que disposa la sentència que declara la incapacitació, i, en relació amb això, es valora positivament la modificació introduïda al text inicialment presentat pel Govern, per via d'esmena, en relació amb la qualificació d'aquest termini com de caducitat i per un període de quatre anys.

Es reforcen d'altra banda les garanties de les persones en situació d'internament, pel que fa al recurs als mitjans de contenció física, donant així compliment, com ja s'ha dit anteriorment, a les recomanacions del Comitè de Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa en la darrera visita que va efectuar a Andorra, a finals de l'any 2011.

Igualment, s'inclou la possibilitat de què la titularitat de la institució tutelar recaigui en més d'una persona física o una persona jurídica, i les modificacions introduïdes mitjançant esmena doten el text d'una resposta, concreta i adequada, per a la resolució de les incidències que puguin sorgir en cas de desacord

entre les persones nomenades. També s'incorpora la possibilitat de nomenar tutors substituïts en el cas que hi hagi una vacança en la tutela.

Finalment, s'amplia la protecció de la persona sotmesa a tutela, i dels menors emancipats i habilitats d'edat sotmesos a curatela, tenint en compte que s'inclou necessàriament l'autorització judicial o l'assentiment del curador, segons el cas, per deixar diners a crèdit, mentre que fins ara només calia per prendre diners en préstec.

Acabo una vegada més agraint el vot favorable dels tres grups parlamentaris d'aquesta Cambra al Projecte de llei de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna intervenció més per part dels grups...

Bé, si no hi ha més intervencions i si no hi ha objeccions tampoc, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de llei.

Passem al quart punt de l'ordre del dia.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig, i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 70/2013 del 16 de desembre. Intervé per exposar l'informe de la Comissió la Sra. Sílvia Calvó Armengol, nomenada ponent per part de la Comissió.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sr. síndic.

El passat 9 de setembre va iniciar-se la tramitació del Projecte de llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i en conformitat amb els articles 92 i 93 del Reglament del Consell General els grups parlamentaris van presentar-hi esmenes a l'articulat, en concret 29 esmenes: una esmena el Grup Mixt, 11 esmenes el Grup Parlamentari Socialdemòcrata i 17 esmenes el Grup Parlamentari Demòcrata. La Comissió va iniciar els seus treballs el

14 de novembre amb la meua nominació com a ponent, i va reunir-se el dia 25 de novembre i els dies 2, 9 i 12 de desembre per debatre i votar les esmenes presentades. De les esmenes presentades, 10 esmenes van ser aprovades per unanimitat, 4 esmenes van ser transaccionades i aprovades per unanimitat, 7 esmenes van ser aprovades per majoria, 4 esmenes van ser retirades i 4 esmenes van ser rebutjades. Així mateix, la Comissió va acordar per unanimitat adequar certs aspectes gràfics i de presentació del Projecte de Llei a l'Acord del Consell General sobre l'estructura, el contingut i la forma de les lleis. Del resultat de les esmenes aprovades, se'n desprèn l'informe de la Comissió que es sotmet avui a aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Entrem en el temps d'intervencions per part dels grups.

Sra. Sílvia Bonet per part del Grup Mixt.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a anàlisi i votació el Projecte de Llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig, i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre.

Tal i com diu l'exposició de motius, i cito textualment "Els canvis a què es veuen sotmeses les relacions mercantils per causa de diversos fenòmens, com la globalització econòmica mundial, l'aparició de noves tecnologies i l'exigència de la societat de més transparència i un nivell adequat de seguretat en les relacions jurídiques que tenen lloc entre els agents econòmics, obliguen que de manera constant es modifiquin les normes jurídiques que les regulen."

Andorra no és diferent. L'evolució de la societat, l'aprovació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra, ha fet la necessitat d'adaptar les nostres normes jurídiques a la dels països veïns, i provocat que calgués aquesta modificació per corregir diverses llacunes existents.

Les millores que aporta la modificació van encaminades a donar més seguretat jurídica tant a les societats anònimes com a les de responsabilitat limitada.

S'estableix pel notari el mateix deure de presentació al Registre de Societats de l'escriptura pública de

constitució de sucursal que el que té respecte a la constitució de societat.

Queden regulades les responsabilitats de presentació documental per la inscripció al Registre de Societats, a l'igual que els terminis d'inscripció o denegació, equiparant-lo al termini del que disposen els notaris per a presentar les escriptures.

Es reforça de forma important la prescripció o previsió de nul·litat de la figura del prestanoms.

Al Registre també s'hi hauran d'incloure els nomenaments i cessaments dels administradors que hauran d'ésser elevats a escriptura pública, com també hauran de quedar registrats els casos de societats que es trobin en procés de fallida.

Es millora la transparència ja que preveu la possibilitat d'obtenir informació sobre les càrregues existents sobre una societat o sobre els títols representatius del seu capital social.

També es replanteja el capítol de sancions millorant tot el seu contingut.

En definitiva, una modificació que dona un valor afegit a l'ordenament jurídic que regula les societats anònimes i de responsabilitat limitada. És per aquests motius que el nostre grup parlamentari votarà a favor d'aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Socialdemòcrata té la paraula la Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Considerem aquest Projecte de llei de modificació de societats anònimes i de responsabilitat limitada com un pas positiu cap a la transparència i l'ordenació racional i actualitzada de les societats mercantils, amb l'eliminació d'atavismes històrics avui inservibles i caducs com ha estat la figura del prestanoms.

Ens satisfà que s'afegeixi més informació en el Registre de Societats Mercantils i contribuir així a augmentar la seguretat jurídica. També ens hem de congratular per haver aconseguit que el registre faciliti la informació relativa a les càrregues i embargaments que constin sobre la societat o els títols representatius del seu capital social; informació important essencialment per a creditors, inversors i analistes de la salut econòmica de les societats mercantils del país.

Tanmateix, des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata lamentem que no hagi prosperat la nostra esmena dirigida a fixar uns límits a l'arbitrarietat del concepte "interessos públics d'Andorra". En aquest sentit, pensem que es deixen portes obertes a la interpretació que ens poden portar dificultats en el futur.

També ens hauria agradat l'eliminació de la disposició final primera que modifica la Llei 10/2008 de 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, amb l'objectiu de simplificar el règim de les SICAV.

Ho defensàvem des del convenciment que, donat l'especificitat dels canvis que afecten a les SICAV, s'hauria d'haver regulat mitjançant la tramitació per part del Govern d'una llei ad hoc i no a través de la modificació de la Llei de societats.

Finalment, pensem que en un futur pròxim caldrà efectuar un canvi substancial en la relació de l'Administració pública general amb els operadors mercantils. Aquest haurà de consistir, en el reforç de la funció del registrador mercantil ja que en el Projecte de llei es limita a elevar al ministre competent el seu parer legal i professional, però deixa en mans d'aquell l'autorització corresponent. El registrador, per contra i en la nostra opinió, hauria de ser la darrera instància administrativa per decidir l'autorització, quedant ulteriorment expedita solament la via jurisdiccional quan els interessats mostressin disconformitat amb la decisió del registrador.

És molt important remarcar que amb aquesta proposta, la normativa guanyaria en imparcialitat, transparència i rigor legal, lluny de tota connotació política governativa, partidista o d'afavoriment d'interessos particulars poc transparents. De fet, massa vegades una societat no ha estat autoritzada avui, i després en canvi és autoritzada a favor d'altres persones que la demanen en termes idèntics o similars; i llavors apareix el fenomen que avui es vol conjurar: el de l'arbitrarietat o, si es prefereix, el de la sospita d'arbitrarietat.

El nostre ordenament jurídic ja compta amb un cas d'objectivació i despolitització de les decisions administratives: el de la CTU en matèria d'urbanisme. Aquest organisme gaudeix certament d'una composició plural i representativa dels diferents organismes concernits, generals i comunals, que és massa complexa pel cas de les societats mercantils. Però és el precedent en el qual voldríem veure'ns reflectits ara en aquest altre àmbit. És un precedent de què no és el ministre competent qui pren les decisions sinó la pròpia CTU; i després, la

via oberta és la dels tribunals pels disconformes amb la seva decisió.

A Andorra les administracions públiques són massa polítiques i poc administradores. El registrador de societats, el que en altres indrets es coneix com el registrador mercantil, hauria de respondre a criteris de bona i efectiva administració i no al de les preferències polítiques i electorals, el qual està massa present en la nostra Administració general i comunal. Es tracta d'anar acabant amb la paradoxa que conforma el que podem designar com l'anomalia andorrana: la del major intervencionisme estatal en el país més ideològicament liberal d'Andorra, a tenor dels governs que s'han anat succeint en dècades.

Ara bé, malgrat tot l'exposat, valorem l'avenç que suposa aquest llei enfortit per la bona predisposició de treball dins de la Comissió d'Economia. I amb coherència amb això, el nostre grup parlamentari votarà a favor d'aquest Projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata té la paraula la Sra. consellera Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Avui sotmetem a examen i votació el Projecte de llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig, i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre. Aquesta és, doncs, la tercera modificació de la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada des de la seva aplicació l'any 2007. En efecte, el món empresarial evoluciona constantment en el nostre país i les necessitats tant nacionals com internacionals fan que sigui una llei dinàmica i que necessita una actualització constant.

Des del nostre grup parlamentari voldríem felicitar al Govern i en particular al ministre d'Economia per la iniciativa del Projecte de llei de modificació de la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada. El ministeri d'Economia, amb aquest Projecte de llei, persegueix una finalitat de simplificació de procediments que el nostre grup comparteix plenament. Així mateix, s'adapten alguns preceptes a l'aplicació de la Llei 10/2012 d'inversió estrangera al Principat i es promou el compliment de la normativa, en especial, l'obligació

de presentar els comptes de la societat per part dels seus representants.

El nostre grup parlamentari va presentar un seguit d'esmenes centrant-se bàsicament en els objectius de simplificació i de major seguretat per a l'administrat, tot detallant i clarificant els procediments que impliquen una societat.

En primer lloc, hem pogut anar més enllà en la simplificació introduïda pel Projecte de Llei, gràcies a un acord amb els notaris (als quals des d'aquí voldríem agrair la seva predisposició a ajudar en aquesta simplificació). El Projecte de Llei preveia que la persona que vol constituir una societat encara hagués de fer una gestió davant l'Administració, que és pagar la taxa d'inscripció. Gràcies a l'acord assolit, els notaris també recolliran la taxa. És a dir que a partir d'ara, crear una societat anònima o de responsabilitat limitada només implicarà anar al notari, que s'encarregarà de tot.

Actualment, el termini de constitució d'una societat és d'entre 9 i 18 setmanes. Amb el Projecte de Llei aconseguíem un nou termini molt més curt, d'entre els 5 dies i les 4 setmanes. Gràcies a la modificació introduïda pel Grup Parlamentari Demòcrata, encara hi haurà una reducció més gran dels terminis de constitució d'una societat.

A més, a partir de l'aprovació d'una esmena del nostre grup es rebaixarà el termini per entregar, de part dels notaris, els documents al registre de societats. En efecte, aquest termini passa de 15 dies hàbils a 15 dies naturals. Igualment, s'ha marcat un termini perquè el registrador de Govern tramiti els documents enviats pel notari en 15 dies naturals.

I finalment, per l'aprovació d'una esmena del nostre grup parlamentari, hem simplificat el pagament de la taxa del Registre que actualment es divideix en preu públic i taxa, i que a partir d'ara només serà una taxa.

D'altra banda, i després de parlar amb els col·lectius que gestionen societats, als quals des d'aquí també els donem les gràcies per les seves aportacions, el nostre grup parlamentari ha decidit, via esmena, modificar el procediment de cancel·lació per netejar el registre de societats. El nostre objectiu per netejar el registre de societats coincideix amb el de Govern. Això no obstant, el nostre grup parlamentari ha presentat un altre procediment.

Amb l'objectiu de promoure el dipòsit de comptes, el Projecte de Llei presentat pel Govern estableix que el registre de societats iniciï el procediment de cancel·lació registral de la societat que no hagi efectuat el dipòsit durant tres exercicis comptables. És un sistema innovador, que s'ha començat a aplicar en alguns països, però els col·lectius amb què

hem compartit aquest sistema han aconsellat que es doni un marge en aquest procés de cancel·lació per assegurar-se que la societat respongui davant els compromisos contrets amb tercers. Per principi de seguretat jurídica i amb la voluntat de fer una neteja del registre de Societats, el nostre grup parlamentari ha proposat afegir una disposició addicional primera que responsabilitza solidàriament i il·limitadament els administradors de societats per la manca de dipòsits dels comptes anuals transcorregut un any des que expiri el termini màxim de dipòsit de comptes anuals.

Finalment també s'ha reestructurat el capítol de sancions. Davant la dificultat de distingir les sancions lleus i greus s'han classificat per raó del subjecte infractor.

Amb totes les millores aportades, des del Grup Parlamentari Demòcrata estem segurs que la present modificació de la Llei de societats facilitarà la creació de noves societats anònimes i de responsabilitat limitada. Per la simplificació que ofereix i perquè en cap cas obvia la seguretat jurídica que es mereixen.

A nivell de les SICAV, com deia la consellera Rosa Gili, entenem que potser sí que es podria fer una llei adhoc però són societats, llavors també està bé que si s'ha de modificar també es pugui incloure en aquesta modificació.

Amb tot, el Govern veurà el registre de societats més fidedigne amb la realitat i rebrà els comptes anuals de les societats, que tant necessiten per poder tenir la realitat econòmica del nostre teixit empresarial.

Demòcrates per Andorra ens vam comprometre electoralment a treballar per una Administració pública al servei del ciutadà, des del convenciment que necessitem una Administració moderna que afavoreixi el desenvolupament de l'economia productiva; una Administració que estigui veritablement al servei tant dels nous sectors d'activitat com dels sectors tradicionals de l'economia és, sens dubte, aquella Administració que facilita els tràmits i els procediments administratius.

Per tot l'exposat el nostre grup, el Grup Parlamentari Demòcrata, votarà a favor d'aquest Projecte de llei de modificació de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, modificada per la Llei 4/2008, del 15 de maig, i per la Llei 93/2010, del 16 de desembre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern desitja intervenir el Sr. ministre Jordi Alcobé...

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies Sr. síndic.

D'entrada permeteu-me agrair als tres grups parlamentaris: Demòcrata, Grup Mixt i Socialdemòcrata, pel suport favorable d'aquesta iniciativa parlamentària relativa a aquest Projecte de llei tan important.

El Projecte de llei que avui se sotmet a consideració del Consell General, modifica la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, de 18 d'octubre de 2007. Han passat sis anys d'aplicació d'aquesta llei i com ja s'ha ressaltat s'hi ha introduït diverses modificacions d'aspectes puntuals.

Però sens dubte, el Projecte de llei que avui es debat en aquesta Cambra, introdueix unes modificacions de molt més ampli abast i substancials, respecte al contingut i a l'estructura de la llei inicial. De fet, voldria apuntar que modificar les lleis per millorar-les, actualitzar-les i adaptar-les a l'evolució socioeconòmica del país, així com a les pràctiques jurídiques internacionals, entra dins la normalitat jurídica, tot i que també cal ser especialment curós per mantenir un equilibri entre fomentar el dinamisme que requereix l'actualització de les normes, i donar la seguretat jurídica necessària per assegurar-ne un coneixement i la seva pervivència.

Considerem doncs que aquesta modificació compleix amb aquest doble objectiu, ja que tot i representar una modificació important de la llei 20/2007 (recordo que es modifiquen 33 articles dels 102, s'hi introdueix un nou capítol sobre infraccions i sancions, amb 8 nous articles), es manté l'estructura principal de la llei del 2007, com a pilar de l'ordenament jurídic societari andorrà.

Incidiré en alguns punts ja exposats en les intervencions anteriors però penso que són molt importants. Permeteu-me que només destaquï alguns dels objectius i dels aspectes més essencials que es modifiquen o s'introdueixen en aquesta norma. I sens dubte el més rellevant és el de simplificar els procediments en la constitució i la dissolució de les societats.

La simplificació de les normes i dels procediments es veu habitualment pels ciutadans, pels empresaris, i també pels polítics, com una de les matèries pendents que més traves posen al desenvolupament econòmic i a la creació d'activitat. Dijous passat, en el debat de l'esmena a la totalitat del Pressupost 2014, el conseller Daniel Armengol insistia en la

necessitat d'agilitzar i simplificar els procediments administratius. Ahir mateix, el president del Grup Mixt, Sr. Bartumeu, -i us tornaré a citar, no és per casualitat però em sembla que ja s'ha fet-, en un article d'un diari, feia esment a què un dels eixos de la política econòmica, ha de ser el d'aplicar, -i cito: "*Polítiques públiques eficaces que ajudin els treballadors i les empreses. Prou de reglaments detallistes i burocràtics creixents que compliquen la vida, i sols fan que incrementar les despeses de funcionament de l'Administració sense sentit.*" Doncs, mireu Sr. conseller, estem bàsicament d'acord, i compartim la necessitat de millorar el funcionament dels procediments administratius, i de deixar una administració molt més facilitadora i àgil de la que hem trobat. Per això estem invertint en un nou sistema d'informació que permetrà l'Administració electrònica, per això estem introduint el silenci positiu en diversos procediments com en la creació de comerços, i per això advoquem per una Administració que fa confiança als empresaris i ciutadans, permetent l'obertura de comerços, amb el model de declaració responsable, sense necessitar l'autorització prèvia de l'Administració.

Així, quan aquesta llei entri en vigor, ja no caldrà el procediment d'autorització de l'Administració per constituir una societat. Seran els notaris (als quals també vull agrair la seva major implicació en aquest nou procediment), els encarregats de verificar el compliment dels requisits legals de l'escriptura pública i dels estatuts de la societat. Alhora també agraeixo la introducció de l'esmena del Grup Demòcrata, per possibilitar que el pagament, directament al notari, de la taxa per la inscripció de la societat al Registre, i de forma simultània a l'atorgament de l'escriptura pública, la qual cosa també evitarà un tràmit o agilitzarà el procediment.

En definitiva, aquesta llei estableix certament un abans i un després en la creació de negocis al Principat sota l'estructura d'una societat. Haurem passat d'uns quants mesos per obrir una societat, a uns pocs dies, i amb una intervenció molt reduïda de l'Administració.

I també cal precisar-ho, una simplificació i agilització que no fa perdre seguretat jurídica ni introdueix riscos en el procés de constitució de les societats. Els notaris verifiquen el compliment de la legalitat, i el Govern pot denegar la inscripció de les societats si no es compleixen els requisits establerts en aquesta llei, com per exemple societats amb un objecte il·lícit, contrari a la moral o als interessos públics del Principat, uns conceptes, Sra. Rosa Gili, jurídicament indeterminats com molt bé explicava el meu company el ministre Espot fa uns mesos. I, per tant, uns conceptes molt difícils de reglamentar i

conceptes molt habituals en ordenaments jurídics del nostre entorn, per tant, uns conceptes no innovadors del Principat d'Andorra sinó adaptats també a l'ordenament jurídic internacional.

I aprofito per aclarir alguns dubtes i tranquil·litzar també a la senyora consellera atès que en cap cas aquesta Llei es pot considerar que atorga més arbitrarietat al Govern en aquest sentit. De fet, ni el Govern ni jo mateix en aquests dos anys i mig, hem autoritzat directament ni denegat cap societat al Principat d'Andorra. Les societats no passen per la taula de Consell de ministres i jo mateix tinc delegada aquesta potestat al director o directora del Departament d'Economia, per la qual cosa mai s'ha intervingut en atorgar directament o denegar una societat aquí al país. En el que sí que s'intervé és per denegar les inversions estrangeres no contràries a l'interès nacional i per les quals la UIF informa desfavorablement, però en qualsevol cas mai cap societat, -i estiguen molt tranquil·la-, doncs, s'ha intervingut directament i, per tant, es pot dir que hi hagi certa arbitrarietat.

Aquest és sens dubte, senyores i senyors consellers, un exemple de millora i de simplificació dels procediments administratius. Una millora, que també cal dir que no ens fa més competitius... no ens fa més competitius que altres territoris propers, però sí que ens equipara a les pràctiques més habituals d'altres jurisdiccions i a les que ja estan acostumades els empresaris i els inversors.

Per altra banda, la simplificació que s'assoleix en la constitució de les societats, també es busca en la dissolució de les mateixes. Així, la Llei preveu (articles 85 i 86) que es pugui instar la dissolució de la societat en cas de paralització dels òrgans socials que faci impossible el funcionament normal de la societat, com per exemple per la manca d'acord dels membres del Consell d'Administració per adoptar decisions. I també que qualsevol persona interessada pugui instar la dissolució judicial de la societat si els administradors o la junta general no adopten acords legalment exigibles o no prenguessin mesures per evitar la dissolució. Aquest és un gran pas per desbloquejar situacions que paralitzen el funcionament de la societat i que també contaminen el Registre de societats, amb societats. El contaminen amb societats que a la pràctica són inoperatives que generen actes administratius i taxes, que col·lapsen sense cap utilitat ni benefici, moltes de les instàncies administratives.

El Projecte de Llei també incorpora un nou capítol, -el capítol novè-, respecte a infraccions i sancions, tipificades per la societat i pels administradors. Un règim disciplinari que reforça la seguretat jurídica dels socis, clients i proveïdors de la societat i que

permet prevenir l'incompliment de la norma amb l'establiment de sancions de fins a 30.000 euros o superiors en certs casos.

Per acabar, m'atreveria a dir que amb aquesta Llei es tanca un cercle de regulació general del nou model econòmic del Principat iniciat fa només un any i mig per la Llei d'inversions estrangeres i consolidat aquest any per dos lleis primordials per regular l'economia de lliure mercat: la Llei de comerç i la Llei de competència efectiva i de protecció del consumidor, ambdós aprovades aquest any 2013.

A la tasca d'obertura i regulació queda pendent completar la simplificació en el camp de les societats. Aquesta era i és una modificació esperada pels empresaris i que permet eliminar barreres en la creació de negocis i d'activitat i en definitiva d'ocupació.

Per acabar, voldria agrair als tècnics del departament d'economia i en particular a la responsable del departament per la preparació i coordinació d'aquesta reforma, així com les aportacions i l'extens treball realitzat per les conselleres i el conseller de la comissió d'Economia que amb les esmenes introduïdes completen i milloren el text. Em sento feliç perquè avui el Consell General votarà per unanimitat aquest important Projecte de Llei, la darrera llei de l'any 2013. Andorra disposarà d'una nova norma clarament dirigida a la reactivació de l'economia, una norma al servei de la creació de noves oportunitats de negoci i d'activitat pel nostre país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Cap altra intervenció per part dels grups...

Bé, si no hi ha més intervencions i si no hi ha tampoc objeccions, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

Declaro aprovat el Projecte de Llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió tot emplaçant-los demà a la sessió tradicional de Sant Tomàs que tindrà lloc a les 12.00h a la Casa de la Vall. Els recordo que han de portar l'abillament tradicional i la medalla.

(Són les 19.18h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877